

BUDAPESTI NAPLO

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körut 18.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. KIADJA: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Pártjellem.

— Levél egy finnás mamelukhoz. —

Budapest, február 10.

(v.) Ön, uram, fölszissen arra a szavamra, amellyel a többségnek az utolsó pártértekezleten tanusított viselkedését jellemeztem. A szó erős volt, kemény volt, szigorú volt. De nem volt sem tulerős, sem tukemény, sem tulszigoru. Igazságos volt ez a szó. Ha az nem lett volna, ön nem szisszenne fel tőle. Mert az igazságos szónak az a természete, hogy az ártatlant csodabálzsamként meggyógyítja, a vétkes ellenben megmarja, mint egy mérges kigyó. Önt, uram, az a szó és a benne rejlő igazság megmarta. Értem tehát, hogy feljajdul.

Az a szó, amely önt haragra gerjesztette, politikai jellemtelenséggel vádolta a többséget. Látva az ön felindulását, szívesen vállalkozom arra, hogy még egyszer fontolóra vegyem a dolgot. Nem azért, hogy önt kapacitáljam, ha a logika ítélőszéke előtt megint igazam találna lenni. Ha nem kapacitálta önt a saját lelkiismerete, akkor csak kárba vesztethetné az én részemről minden okoskodás. Ön az alkotmánytalan állapot bekövetkezése előtt a tévovázók közé tartozott. Nem ragadott ceruzát a többiek mohóságával, hogy odajegyezze nevét a Tisza-lex alá, hanem tépelődött, mérlegett valamit, talán a pártfegyelemben rejlő erkölcsi tartalmat, talán a hazafias kötelességtudásnak a pártszempontok fölé emelkedő becsét, talán mind a kettőt. Az ur tehát perben állott a lelkiismeretével és tévovázása azt bizonyítja, hogy ez a lelkiismeret ágaskodott. Azóta megtudtuk, hogy hiába ágaskodott. Már pedig, ahol perverztes lett a lelkiismeret, ott hiába való a logikához való felebbezés.

Nem az urat akarom tehát kapacitálni, hanem magamat megnyugtanni, mikor még

egyszer fontolóra veszem a kérdést. És midőn im megindítom a revíziót, én magam egészen visszavonulok abból a tárgyalási teremből, amelyben a tények fognak plaidirozni s a bírói széklet a józan ész foglalja el. Én magam majd csak onnan a karzatról nézem az érdekes tusát, tartózkodva a tetszésnek vagy nem tetszésnek minden nyilatkozatától, ahogy jól nevelt hallgatóságához illik.

Az első tény ez: Bánffy kabinetet csinál és behívja a kormányba és a többségbe a nemzeti pártot. Tetszik tudni, mikor történt ez? Éppen most négy esztendeje, vagyis az egyházpolitikai nagy küzdelmek lezajlása után közvetlenül. Akkor a következő éles ellentétek állottak fenn a többség és Apponyiék között. Pro primo: a még egészen el sem intézett egyházpolitika. Pro secundo: az izzó személyes gyűlölet, amelyet éppen ezek a harcok váltottak ki az egymással szemközt álló táborok lelkületéből. Pro tertio: a nagy közjogi ellentét, amely a katonai oktatás reformjának akkor még vitás kérdésében csucsosodott ki. S e három éles ellentét ellenére is tárcát kínál Bánffy a nemzeti pártnak. Önök ezt akkor helyeselték. Rendjén valónak találták azt, hogy csataközben egyesüljön a két ellenséges hadsereg. Nem láttak ebben semmi megalázást a többségre nézve. Azt sem vették zokon Bánffytól, hogy önöket meg sem kérdezte a fuzió dolgában. Még a gazdájuk sem volt ez az ember, s máris kutyába se vette az önök akaratát. És önök ezt túrték. Készek voltak belenyugodni a fuzióba, ha létrejön. De épp úgy belenyugodtak abba is, hogy nem jött létre a fuzió. Ime ezt nevezték önök akkor jellemziládságnak. És ma? Hát ma az egyházpolitika be van fejezve; ez az ellentét tehát elpárolgott. El van intézve a katonai oktatás ügye is; eltűnt tehát ez az ellentét is. Ami pedig a két tábornak kölcsönös

gyűlöletét illeti, az ma legalább is nem nagyobb, mint volt a Wekerle-kormány bukása idején. A három ellentét közül azóta kétfő elmúlt, a harmadik pedig inkább csökkent, mint fokozódott. Ellenben a fuziónak ma megvolna az a megbecsülhetetlen haszna, hogy rövidesen létrehozná s aztán tartósan biztosítaná a belpolitikai békét. De mivel a távozó Bánffy idegenkedik a fuziótól, ennél fogva önök ma minden erejükkel küzdenek ellene. Mikor a fuziót semmiféle országos érdekek nem javallta, hanem csupán arra lett volna jó, hogy Bánffynak kényelmesebb kormányzást biztosítson, akkor önök nem tettek kifogást ellene. Ma ellenben, mikor az országnak s a dinasztának legnagyobb érdekei szolgálnak a fuzió szöszölő gyanánt, ma önök irtóznak még a gondolatától is, csakhogy a kedvében járjanak annak, akinek a két kezéből még csak holnap fog kihullni a kellemetlen ostor és a kellemes abrakos zsák. Ime manapság ez a többségnek jellemziládsága.

Menjünk tovább. Ha már fuzióról beszélünk, jusson eszünkbe, hogy csinált ám Bánffy mégis egy fuziót. Nem azt a nagyot, amelyről álmodott, hanem egy az ő egyéniségéhez illő, kisebb méretűt: amolyan fiókfuziót. A választások után ugyanis kibékült suttyomban a púroszokkal. Megkérdezte önöket ez iránt? Esetegében sem volt. Önök egyszerre csak azon vették észre magukat, hogy elvtársai lettek a Szapáry Gyula szerteszéledt embereinek. Ezeknek egyike meg is irta nyíltan, mi volt a paktum közöttük és Bánffy közt: az, hogy a revízió követelésének lappangó fenntartásával léphettek be a szabadelvű pártba, hogy ebben megteremtsék azt, aminek addig igazán híján volt, — a konzervatív szárnyat. Ez a nyíltszívűség, amely a nevezetes beömlés titkos okait kikotyogta, annyira meghatotta Bánffyt, hogy az illető fiatal gróft nem-

TÁRCA.

Misera plebs.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irtá: *Ábrányi Emil*.

— Mi bajod megint, fiam? Sápadt vagy és a pofád Hamlet-szerű! Mi hozott megint méregbe, mert ti folyvást dühöngtök, folyvást rágjátok a saját májátokat, ti önkéntes Prometheuszok!

— Nem szeretek élni, ez az egész.

— És miért nem szeretsz élni, te mai csirke, te fanyar éretlenség?

— Mert aki él, az lát; és a világon annyi a szomorú látni való, hogy szeretném, ha többé nem látnék semmit, hanem feküdném a föld alatt, mint egy darab buta göröngy, mint egy marék kavics, mint egy darab kemény, érzéketlen szikkaló.

— Deklamáció!

— Mennyi szenvedés, mennyi nyomor mindentű! Égbekiáltó! Tűrheteless!

— Ha türi az Isten, aki a legfőbb jóság, te is tűrheted.

— Az Isten lehet bölcs és közönyös, hiszen azért Isten. De én ember vagyok, nekem idegeim vannak, nekem fáj a mások szenvedése, én dühbe jövök, ha látom, hogy a világ beosztása eudar, hogy annyi ezer ember méltatlanul, igazságtalanul kinlódik, nyomorog, éhen vész a szemünk láttára esztendőről esztendőre. Ha valaki megmagyarazza nekem, hogy ebben van ráció, hogy az emberek szerencsésében és nyomorúságában van igazság —

megnyugszom, elhallgatom. De a míg a nagy Rébusz nem magyarul semmit, hanem csak gyötör, rombol, sanyargat, gyilkol, ahogy a kedve tartja, addig én is vádolgok, dühöngök, keseregök és egyre azt kérdek Tőle: — Minek gyártod az embert millió-számra, ha nem tudod eltartani őket, ha nem tudsz gondoskodni róluk?

— Előbb-utóbb megbolondulsz barátom, ha nem tudod nézni a nyomort! Nézni kell azt, fiam, nézni kell. Ez az élet legfőbb művészete. A mi uraink bezegg értenek hozzá. Nézz be csak a fényes palotákba, a gazdag, előkelő étkező termekbe kaszinók, klubok földszintjén. Ott bizony habzsolják az osztrigát, a lazacot ezüst villával, falják a francia mártásban párolt drága vadakat, tél közepén epret, szőlőt, sárga dinnyét zabálnak és szüresőlnék hozzá jégbehidejített pezsgő és egyiknek se jut eszébe, hogy odakünn vannak bizonyos filozófusok, akik az éhségtől ajultan roskadnak le az utcán, — hogy állanak a templomok előtt ecesemővel a karjukon rongyos koldusasszonyok, akiket gyerekesül majd megvesz az éhség és az Isten hidegje; hogy legalább tízezer ember él ebben a nagy városban, aki állás nélkül, pénz nélkül, magára hagyva lődörög és tolvajja, betörővé, gyilkossá, halálós beteggé, űrlütté válik a nyomorúságtól. Hány milliómos nábobnak, hány milliómos arisztokratának rongja meg az étvágyát az a gondolat, hogy a míg ő francia szakácsok étlapját eszi végig, vannak ezeken meg ezeken, akik semmit sem esznek? Hánynak jut eszébe, hogy két tál étellel kevesebbet főzessen s annak az árát a szegényeknek adja? Hánynak jut eszébe, hogy naponként egy esemő pénzt vegyen magához, kiszemeljen magának ötven vagy száz darab nyomorgót, mindenkinek adjon annyit, amennyi egy szerény ebedre kell és így szóljon hozzájuk: *Neszték, barátim,*

embertársaim, vegyétek ezt az én fölöslegemből! Ha ti jóllaktok a magatok módja szerint, majd nekem is jól fog esni a magam drága ebedje! — Nézd, barátom, a derék akadémikus milyen nyugodtan tákolja össze tudományos értekezését a négyzetgyökökről és a esuvasz nyelv deklinációjáról és nem törődik az általános nyomorúsággal. A miniszterek agyonkormányozzák az országokat és büszkén viselik excellenciás címeket és nem törődnek az éhenhalókkal. A börzianer játszik a börzén, a gallér az uri kaszinóban, a színész rajong a tapsért, a képviselő vicinális vasutat épít, a polgármester az emberi kor legvégső határán sétál pezsgős pohárral a kezében, a gazdag jógász egész nap üti a billiárdot, a kerületi klubok banketteznek, a fejedelmek vadásznak — és egyik sem törődik az általános nyomorúsággal. Kire tartozik az, hogy más valakinek rosszul megy a dolga? A mi pozíciónk a mi pozíciónk, a más éhenhalása a más éhenhalása. Ne zavarjuk össze a fogalmakat és a hatásköröket. Nézni kell a nyomort, nézni fiaeszkám, okosan, kellő mérséklettel, a magunk nyugalmának minél kevesebb megzavarásával!

— Barátom, te cinikusan veszed a dolgot. De én sirni szeretnék.

— A pityergő férfi csunya látvány. Ne tedo magadat nevétségessé.

— A szívtelenek röhögésével nem törődöm. Ti önzők vagytok valamennyien s éppen úgy szemet hunytok a gazságra, mint a szenvedésekre. De én nyitott szemmel járok a világon és látok mindent. Ma is... mit kellett látnom ma is!...

— Mit láttál?

— Reggel a lánchidon mentem át. Az oszloni kezdő ködből kiragogyott a nap és fénylett a Duna zöld vize, fénylett a Gellérthegy ol-

Berta, Lukácsy H. Jolánka, Mezey Margit, Mambriny Mariska, Marsehann Mariska, Mébold Mimi, Molnár Irma, Molnár Erna, Nagy Klára, Nagy Margit, Néglér Hermin, Néglér Iona, Nánássy Piroksa, Nemes Margit, Ossikovszky Margit, Olafson Mariska, Olafson Olga, Orosz Janka, Petrich Irma, Paaf Fanny, Papp Katika, Péchy Melanie, Pini Blanka, Priekler Margit, Pfanzner Margit, Poppovics Lyubica, Péchy Mariska, Pálóczy Ida, Quantzer Mariska, Richter Margit, Szarnyassy Emma, Székér Sarolta, Szily Jenny, Szily Motta, Szandner Mici, Szénássy Lujza, Stefanovics Olga, Szabó Irén, Seefehner Aranka, Seefehner Mili, Sipöz Karolin, Sánta Etelka, Schubert Málcsi, Tamássy Margit, Tiber Margit, Tóth Mariska, Tregele Gizella, Tregele Margit, Vancsaj Irén, Vágács Réca Ida, Veross Ilonka, Viola Margit, Weigand Erzsike, Windisch Berta, Windisch Vilma, Wieser Aranka.

(A III-ik kerületi dalfürő holnap, február 11-én este az ó-budai Magyar Korona-vendéglő termeiben bolond dalár-ünnepélyt rendez.

(A rendőrtisztek hangversenye. A rendőrségi tisztakar nyugdíjpótló és segítő egyesülete a jövő hó 22-én tartja meg hangversenyt a Vigadó nagyeremben. A hangversenyen a legelőkelőbb művésznők és művészek működnek közre s annak részletes műsorát közelebb teszik közzé.

TÖRVÉNYSEK.

§§ Herzmann szabadlábán. A sikasztás vádja miatt letartóztatott volt orfeum-tulajdonos ügyében ma fordulat állott be. A vizsgálóbíró letartóztatást elrendelő végzése ellen ugyanis Vaisz Sándor védőügyvéd felebezést adott be a törvényszékhez, amely ma helyt is adott a felebezésnek és rögtön szabadlábára helyezte Herzmannat.

§§ A vármegyei urak. Udvarhelymegye törvényhatósági életében már több kinos incidens fűződött báró Orbán Ottó nevéhez. Legutóbb is arról adtak hírt, hogy a megye közigazgatási bizottságában egy tag azt az indítványt terjesztette elő, hogy a bizottság fejezze ki megvetését báró Orbán iránt az ismert támadás miatt, amelyet báró Haller főispán családja ellen intézett. Báró Orbán erre rágalmozás miatt följelentette az indítványozót, valamint azokat a megyei képviselőket, akik az indítványt támogatták.

Ma a kuria döntött egy másik bűnpörben, amelynek szintén báró Orbán Ottó a főhőse. A báró ugyanis választás előtt volt a szentgyörgyi-oláhfalvi választókerületben, amikor ott két törvényhatósági bizottsági tagot választottak. A választás nagy meglepetéssel végződött, mert a biztos többség — vereséget szenvedett. Egyesek ekkor nyíltan hirdették, hogy az elnök meghamisította a választást s el is verik a bárót, ha barátai meg nem oltalmazzák. A lefűzött többség följelentette az elnököt s vagy 180 tanu kihallgatása után megállapította a törvényszék, hogy a választás csakugyan meg lett hamisítva, mert az elnök az urnába csempészte a kisebbségben lévők szavazólappait, a többségben lévőkét pedig kicsente onnan.

A székelyudvarhelyi törvényszék, amely előtt a tárgyalás lefejt, egy másik pört is egyesített ezzel a bűnpörrel. A megyei közgyűlésen Ugron Gáspár földbirtokos és báró Orbán Ottó Pálffy Ferenc főügyészt szabálytalan pénkezeiséssel vádozták. Az ügyészt ekkor állásától felfüggesztették s vizsgálatot indítottak ellene, amely azonban az ellene emelt vádakat sorra megcáfolta. A főügyész bűnvádi följelentése a törvényszék Ugron Gáspárt rágalmozásért 200 forint pénzbüntetésre, báró Orbán Ottót pedig rágalmozásért és a választás ellen elkövetett bűntettért két évi börtönre és öt évi hivatalvesztésre ítélte. A marosvásárhelyi királyi tábla Ugron büntetését 600 forintra emelte, Orbánót pedig 8 havi börtönre mérsékelte. Ma ítelt a kuria ez ügyben és Ugron Gáspárt 300 forintra ítélte, báró Orbán Ottó felebezését pedig elutasította.

§§ A menhely zsványja. Ismert aiakja volt a külvárosi palinkásboltoknak Chladni István. A tizenhétvesztendő gyerek-napszámos minden este betért valahová egy-egy itókára. Így történt ez akkor éjjel is, mikor Medlák Fáni, a vén koldusasszony vendégelte bőkezűen az ifjút, aki mámoros fejvel vánszorogott ki a butikból, hogy szokott nyugóhelyét, a hajléktalanok menedékházat keresse föl. Medlák Fáni is fölkerelkedett, összekuporgatta kilenc krajcárját, ami még megmaradt s elindult ő is a menhely felé. Chladni látta, hogy az asszony pénzt rejteget, neki pedig még annyija sem volt, hogy az éjszakai szállást a menhelyen kifizesse. Neki támadt az asszonynak, összeszurkálta s pénzt elrabolta. Aztán elment nyugodtan a menhelyre pihenni; az asszonyt pedig reggel találták meg az utczésli árokban. Mikor eszmélre tért, elmondta, hogy Chladni volt a tettes. El is fogták és a törvényszék harmadfélévi fegyházra ítélte a szándékos emberölés kísérletéért, de a rablás vádja alól felmentette. A királyi tábla pedig ma fölmentette az emberölés kísérletének vádja alól, de a rablásért öt évi fegyházra mért reá.

TÁVIRATOK.

Bécs, február 10. A községtanács mai ülésén elfogadta a városi tanács indítványait a régi Dunameder újra megnyitása s a duna-oderaí és duna-elbai csatorna kiépítése iránt. Gruber községtanácosnak azt az indítványát, hogy az érdekelte országok és községek felhivandók, hogy csatlakozzanak Bécs község akciójához, határozattá emelték.

Berlin, február 10. A Lokalanzeigernek jelentik Aténból: Miklós herceg legközelebb meglátogatja testvérét Krétán. A montenegrói trónörökös Aténbe utazik a trónörökös pár meglátogatására.

Berlin, február 10. A Vossische Zeitungnak táviratozzák, hogy az Alexandriában elfogott olasz anarkistákat az anconai esküdtsek elé fogják állítani törvénytelen célokból való szövetezés vádja miatt, mert azt nem sikerült bebizonyítani, hogy merényletet terveztek Vilmos császár ellen.

A német tüzérség szaporítása.

Berlin, február 10. A birodalomgyűlés költségvetési bizottsága 11 szavattal 10 ellenében megszavazta a tüzérségnek 69 tarack-üteggel való szaporítását.

Olaszország és Franciaország.

Róma, február 10. A szenátus mai ülésén az olasz-francia kereskedelmi egyezmény fölött folyt vita végén felszólt Canevaro külügyminiszter, köszönetet mondva a szónokoknak azokrát a beszédekért, amelyekben az egyezményhez való hozzájárulást kifejezték. Ez az egyezmény meg fogja erősíteni Olaszországnak Franciaországgal való barátságos viszonyát, amely országgal Olaszországnak annyi érintkező pontja van. Nehány szónok — mondta a miniszter — az egyezményben többkevesébbé elrejtett politikai motívumokat velt találni és felszóltotta a kormányt, hogy világgosítsa fel az országot, s vegye elejét az esetleges félreértéseknek. Nem hitte volna, hogy a képviselőházból már megadott felvilágosítások után komoly kétségek támadhatnak. A kereskedelmi szerződésnek tisztán gazdasági és kereskedelmi politikai természete van és az a célja, hogy a két nemzet között a barátságos szomszédviszonyt megkönnyítse. A kormánytól kért felvilágosítások főként két pontra vonatkoznak, nevezetesen arra, amit a londoni olasz nagykövet a legutóbbi banketten mondott és a francia külügyminiszternek a szenátusban tett nyilatkozatára. Ő úgy véli, hogy erre a két pontra egészen nyíltan kell válaszolni. Nem ismeri ugyan pontos szövegét annak a pohárköszöntőnek, amelylyel a londoni olasz nagykövet a megítésztésre, amelyben részeseült, válaszolt, és nem bízik egészen a lapok jelentéseiben sem, hanem azért tudja, hogy a londoni olasz nagykövet teljesen ismeri Olaszország politikáját, tehát nem tehetett ezzel a politikával ellenkező nyilatkozatokat. Ha mégis ez történt volna, akkor csak azt mondhatjuk, hogy a szó nem egyezett meg egészen a gondolattal.

Olasz munkások Braziliában.

Róma, február 10. Az olasz lapok hasábos tudósításokat közölnek Sao-Paulóból, amelyek valóságos hajmeresztő részletekkel mondják el, mily kegyetlenül báznak a brazilaiak az olaszokkal. Olasz munkásokat minden ok nélkül börtönbe hurcolnak, meztelenre vetkőztetnek és agyonkorbácsolnak. Akik súlyos sebeik árán elmenekülhettek a börtönökből, nagybeteggen fekszenek a kórházakban. Minassallamban két hónappal előlt egész olasz családokat agyonkínoltak; a Lombardiából hozottat földmivéseket, akiknek még soha egy fillér fizetést nem adtak és akik ezért sztrájkoltak, a rendőrség a legkegyetlenebbül bántalmazta. Egy parasztot a földesura agyonlőtt, feleségét és gyermekeit súlyosan megsebesítette. E hírek mindenfelé nagy elkéseredést okoztak. A Corriere éleshangu vezérekben követeli, hogy a kormány haladéktalanul járjon el ne csak Brazília, hanem az olasz konzulok ellen is, akik nemzetük iránt való kötelességüket oly igen elhanyagolták.

Zsidóüldözés Algirban.

Páris, február 10. A Havas-ügynökségnek jelentik Algirból: Szefit környékén a kabilok között néhány nap óta szokatlan igazgatóság mutatkozik. Tegnap az Onetsihez és St.-Arnaud közötti uton nagy verekedés került a dolog. A kabilok „veszszenek a zsidók!” kiáltással meghohantak néhány kereskedőt, akik közül néhány, köztük három európai megsebesült. A kabilok több zsidó boltot kifosztottak.

A németországi munkáshány.

Berlin, február 10. A porosz képviselőház mai ülésén Schmudnak a mezőgazdasági munkáshányra vonatkozó interpellációjára Miquel pénzügyminiszter kijelenti, hogy a kormány hajlandó a munkáshány ellen olyan rendszabályokat alkalmazni, amelyek a

nemzeti érdekeknek teljesen megfelelnek. A kormány csak annyi külföldi munkás alkalmazását akarja megengedni és csak úgy, hogy mindenekelőtt sértetlen maradjon a nemzet érdeke. *A németeket védeni kell és a szláv elem túláradását meg kell akadályozni.* A veszedelem nem annyira a külföldi munkásokban van, a kik javarészt családos emberek, mert hiszen ezeknek külföldön otthonuk van, hanem inkább a családokban. Itt — mondja a miniszter — súlyos konfliktusba keveredünk. Ezek meg akarnak nőülenni, itt akarnak maradni és akkor azután jön a kiutasítás. A legjobb mód a munkáshány megszüntetésére mindenesetre a mezőgazdasági helyzetnek javítása volna.

Délamerikai zavargások.

Valparaiso, február 10. Bolíviából jelentik maj kelettel: A korokorói bányák épületét, amely chilei birtok, ezernél több indiánus körülzárta és kifosztotta. Az igazgató, a felesége és egy hivatalnok úgy akart megmenekülni a haláltól, hogy hármezer dollárt ajánlottak életükért. A támadók visszautastották az ajánlatot, mire az igazgató agyonlötte a feleségét, a hivatalnokot, azután önmagát. Ez az eset valószínűleg bonyodalmakat fog okozni Bolívia és Chile közt.

A filippinók függetlenségi harca.

Madrid, február 10. Az Imparcialnak jelentik: Aguinaldo nyolcvanezer emberrel rendelkezik, de lövészer nélkül szűkülöködik. Aguinaldo Rios tábornoknak azt az ajánlatot tette, hogy szabadon bocsátja az összes spanyol foglyokat, ha Rios három millió tétlést és ötezer Mauser-puskát ad neki.

New York, február 10. Egy washingtoni távirat szerint Otis tábornok azt táviratozta, hogy Miller tábornokot utasította, szólítsa föl a fölkelőket, hogy péntek délelőtt 9 óráig ürítsék ki Hoilo városát és erődjét, ellenkező esetben megkezdi a bombázást.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, február 10. A Nordd. Allg. Ztg. írja: Az új 3%-os birodalmi és államkölcsönre (75 millió birodalmi kölcsön és 125 millió porosz konzól) tegnap kerek összegben 4 milliárdot írtak alá, még pedig nagy részét nyilván állandó befektetés céljából. A jegyzésben résztvevő birodalom minden része, de nagy mértékben a külföld is. Ez az eredmény természetes bizonyítja a német birodalom és Poroszország pénzügyi viszonyaiba és Németország béke-szeretetébe vetett bizalomnak.

Berlin, február 10. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyeszázalékos magyar aranyjardék 100.70. Magyar koronajardék 98.05. Osztrák hitelrészvény 228.90. Osztrák-magyar államvasut 155.25. Déli vasut 30.50. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegy készpénz 216.35. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Frankfurt, február 10. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 229.—. Osztrák-magyar államvasut —. Déli vasut 30.90. Magyar aranyjardék —. Magyar koronajardék —. Osztrák aranyjardék 101.60. Osztrák üstjardék —. Osztrák papírdék —. Bécsi bankgyesület 141.90. Alpesi bányarészvény —. Olasz jardék 95.40. Diskontó-bank 203.40. Laura-kohó —. Harpemi —. Szilárd.

Budapesti Napló

részere

Apró hirdetéseket

és

Előfizetéseket

elfogadnak a következő lapelárusító helyeken:

Breuer Nővérek, Teréz-kört és Podmaniczky-utca sarok.

Adler Leona, Lipót-kört.

Pösch József, Váci-kört 80.

Özv. Véber Vimosné, Váci-kört 15.

Feldmann Mórné, Marokkói-utca 1.

Mesch utóda, Dorottya-u. 2. Magy. királyi-szálló.

Kürthy Kálmáné, Harmincad-utca 1.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Redlich Szónia, Király-utca 59.

Benda Józsefné, Andrássy-ut 50. Oktogon.

Deutsch Miksáné, Andrássy-u. 33.

Schneider Mórné, Dob-utca és Károly-kört sarok.

Sopronyi V., dohány-nagyfőzsza. Kerepesi-ut 1.

Özv. Hallada Anna, Múzeum-kört 10.

Szántó Mór, Kecskeméti-utca és Kálvin-tér sarok.

Deutsch Julia, József-kört 50. Baross-utca sarok.

KÜLÖNFELEK.

Egy sirhalom.

— Február 11. —

Kiapadt rég a könyvek árja
S hóval fődött a sirhalom.
De lelke most is végigjárja
A régi, vérvő fájdalom.

Most is látom anyám, mint sírva
A koporsóra ráborul,
Most is hallom, amint a sírba
A friss göröngy dübörgve hull.

S ha ajkam a habzó hort isszza,
Ha esendül víg zene, kacaj:
Nem hangzik más lelkebe vissza,
Csak ez a síri, tőpka zaj.

E búz dübörgést hallom folyton,
Ez kísér éjjel s nappal.
Ébredt, ha pirkad az égbolton,
Ez az én altató dalom.

Feleki Sándor.

A javíthatatlanok.

— Ellesett párbeszéd. —

Egy drámáiról (szomorúan ül egy kávéházi asztal mellett).

Egy, másik drámáiról (jön): Szervusz! Mi újság?
Az egyik drámáiról (borongósan): Ah! Ugyan mi volna!
Meguntam az életemet!

A másik drámáiról (sóhajt): Igazad van, én is! Azt se tudom, mihez fogjak! Darabot már nem érdemes írni; ugy sem adják elő!

Az egyik drámáiról (keserűen): Legfőlebb a Kisfaludy-Színházban!

A másik drámáiról (esendes fájdalommal): A pályadíjak meg akár nem is volnának! Micsoda gyalázatos világ!
Az egyik drámáiról (hevesen): De tudod, mi a legvértelmebb? Ellenük vannak a dramaturgok, a direktorok, a pályabírák, mindenki, az egész világ! És a mellett még ők csufolnak, hogy titkos drámáiról vagyunk! Hát hogy az ördögbe ne legyen az ember titkos, mikor nem bocsájtják a darabjait a nyilvánosság elé? ...

A másik drámáiról: Ugy van! (sóhajt.) De hát mit tegyünk? (Öklével az asztalra csap.) Ah! abba hagyom a drámáirást!

Az egyik drámáiról: (könyözeve.) Én is! Hiába minden, úgy som végődünk zöld ágra!

A másik drámáiról: (zokogva.) Gyere, foglalkozunk csizmák készítésével, legyünk asztalosok; vagy hogy vélekedel az esztorgályozás felől? Ma már legfőlebb az e fajta foglalkozás ér valamit Magyarországon!

Az egyik drámáiról: Ugyan kérlek, ne gúnyolódj! Letesszük a tollat és azzal vége!

A másik drámáiról: (siri hangon.) Vége! ...

Az egyik drámáiról: (ujongva karonragadja a másikat.)
Te, van egy fényes drámátémám!

— kő.

+ François Haby. A német császárnak is van borbélyja, aki természetesen boldog, hogy a legkiválóbb élő német férfi haját és bajuszát kezelheti. A császár személye körül ezt a nevezetes állást ez időszereint egy François Haby nevű ur tölti be. 1892-ben érte el ezt a magas pofot. Azelőtt látogatott fodrászüzlete volt s mert nagy művészzel és finomsággal folytatta mesterségét, a legelőkelőbb köröknek kedvelt fodrásza lett. Az összes berlini és potsdami gárdatiszték hozzá jártak s hire végre eljutott a trónig. Gróf Hülsen-Häseler, a gárdaezred mostani parancsnoka ajánlotta be azután a császárhoz, aki magához hívatta a szorencsés embert, hogy remekeljen előtte. A próba sikerült s azóta Haby minden nap megjelenik a császári palotában. Pontosan hét órakor jelenik meg s a császár olyan szigorúan megkivánja tőle a pontosságot, mint katonáitól. Ha utra megy a császár, Haby mindig elkíséri, csak választan pödrí ki maga a császár a bajuszt. De a Haby-féle bajuszpedrót mindig magával viszi. Mert Haby nem volna telivér fodrász, ha nem találta volna fel a Haby-féle bajuszpedrót. Vilmos császár éjszakára mindig fel is köti bajuszkötővel arcának férfias díszét. Udvári ünnep, vagy udvari ebéd előtt Haby megjelenik hatalmas ura előtt s ujra megvizsgálja és rendbe hozza a bajuszt. Egész Páris eljuttot Haby szakértelmének a hire és ambiciózus párisi fodrászok elmennek hozzá, hogy tanuljanak tőle.

+ Uj találmány. New-Yorkból egy új szennzőciós találmány hire érkezik. Arról van ugyanis szó, hogy a folyósított levegőt már gépek hajtására és különösen háborus célokra is fel lehet használni. Az új találmány éppen az az eljárás, amely a folyósított levegő feszítő erejét használhatóvá teszi.

Charles E. Tripler a feltaláló, aki mielőtt a folyósított levegőnek ilyen felhasználását találta volna fel, sok érdekes kísérletet tett. Többet között Tripler például egy nevezdítő folyósított levegőt egy közönséges ónból levő tea kannába önt, amire a folyadék a kannában — amelyet kezében tart — erősen főni kezd. Megerősített kíván, hogy a fődött a kannára tudja nyomni. Ha pedig kis nyílást hagy, gőz száll a kannából. De nem fölfel, hanem le. Ha pedig a kannát egy gáztálcára állítja, a kanna tartalma egészen a boltozati fröccsen és a szobát gőzzel tölti meg. Végül Tripler, amikor azt hisszük, hogy a kanna elolvad, belenyul és egy darab jeget vesz ki. Azután a kannát megfordítja és elveszi a gáztálcáról. Látjuk, hogy a kanna teljesen száraz, bár még mindig tart benne a gőz fejlődés és a fenéken egy réteg jég fekszik. Ez a jég fehér, mint a porcellán és ke-

mény, mint az acél. Tripler a kannát egy órahosszat tartotta a forró kályha mellett a nélkül, hogy a jég megolvadt volna. Szóval teljes megfordítottnak látszik a természet rendje. A folyékony levegő, amely olyanak látszik, mint a víz, egészen más. A jég semmiképp sem bir olyan tulajdonságokkal, mint a minket a jégnek megszoktunk és a gőz is más. Ez abban leli magyarázatát, hogy ezek a kísérletek mind roppant alacsony hőfok mellett történnek. Ezt a temperatúrát nem lehet hőmérővel mérni, mert a higany és az alkohol is azonnal megfagy benne. Ha valaki tíz másodpercig tartaná az újat a folyósított levegőben, örökre elvesztené testének ezt a részét, mert a hőfok négyszáz fok Fahrenheit a 0 alatt.

A folyósított levegőt Tripler következőképp állítja elő. Rendes levegőt egy ötven lóerű géppel összeprésel. Ezt a nyomást addig folytatja, amíg több ezer kiló esik egy négyszög-hüvelykre. Erről a sűrűtérről fogalmunk lehet, ha például elképzeljük, hogy egy nagy templom levegőjét egy literes acéllangerbe préseli bele. Ezt a henger aztán folyton heviti, amíg a levegő cseppfolyós, majd megfagyott levegő lesz.

Mint robbantó anyag roppant hatással bír a folyékony levegő. Ha cseppfolyós levegőt gyaptra esőpöntünk és meggyújtjuk, az irtózató erővel explodál. Rendes állapotban azonban semmiképp sem veszélyes. De ha alkohollal vagy terpentinnel keverjük, vagy pedig zárt helyre teszszük, rögtön explodál. Ezt a feszítő erőt használja fel Tripler. Ez nemcsak hogy óriási erővel lökné ki az agyuk gölygőit, hanem a csövet hidegen tartaná. És ügyes alkalmazással néhány kocsirakomány folyósított levegő Európa egész tengeri flottáját a levegőbe röpítene.

Szóval ez a találmány is éppen jókor jött: a békemanifestum és a békekongresszus idejében ...

+ A dohányzás szabadsága. Némi joggal neveztek el ezt a korszakot a jubileumok korának. Mindenki jubilál és mindent megjubilálnak. Egy müncheni hetilap, amelynek a címe: Az új század, fölhívja a figyelmet arra, hogy egy jubileumot előfelejtettek megülni, előfelejtettek megülni a dohányzás szabadságának a félszázados jubileumát. Csak kevesen tudják — írja a folyóirat — hogy az újabb kor vívta csak ki az emberiségnek azt az engedelményt, hogy bárhol és bármikor dohányozhasson. Angol katonák 1620. év körül Németországba is elvitték a dohányzás szokását, amely ott oly rohamosan elterjedt, hogy a westfalai béke után pápi és világi kormányok a dohányzást büntetéssel sújtották. Így a schwarzaché apátság prelatusa 1659-ben s ugyanakkor a baseli tanács is a dohány árusítását és élvezését három font fillér pénzbürtóval sújtotta. A bádeni ögrófság az egyházmegyék fejének azt is meghagyta, hogy

És Cyrano megmutatta a grófnak a könyvet, melyet Zilla délelőtt átadott neki.

Azután hidegen felrejtette ismét, úgy hogy ne kerülhessen Roland keze ügyébe.

A gróf baláira sápadt és dühében hiába igyekezett válaszolni.

A költő nyugodtan folytatta, mintha észre se venné a fiatal ember zavarát.

— Ezen felül felmutathatom édes apja kéziratát. Hogy még kezeim között van, az nem önön és nem meghittjeim mulott! Fájdalom, minden kísérletük kudarcot vallott, és az ön huséges Rinaldója csunyán megfizetett igyekezetéért.

— Ön azt hiszi, hogy Rinaldo önnek ellensége?

— Beszéljünk mult időben! Azt hiszem, az volt!

— És most?

— Most? Édes istenem, már nem haragszom rá, — szolt könnyedén a költő, — meghalt szegény.

— Meghalt? — kiáltott fel jjedten Roland.

— Meg, isten nyugosztalja. És lássa, eddig csak szóval mondhatam el önnek a születésére vonatkozó adatokat, most írásban is megmutathatom őket. Itt vannak kedves atya kézírásában. Bele kell végre nyugodnia: ön nem Lembrat, ön le Cornier. Holnapra már a város, az udvar, mindenki tudni fogja, ha nem írja meg a nyilatkozatot, amelyet követelek.

— Beszéljen halkabban, szolt Roland. Hiszen kezei között vagyok!

— Hát enged valahára! Ideje volt!

— Vessünk véget a dolognak! Mi az ára hallgatásának?

— Tessék, előkészítettem önnek tintát, tollat, én majd diktálok, ön írjon.

A gróf szinte leessett az előkészített székbe, kezébe vette a tollat és várt.

— Előismerem — diktálta Cyrano — előismerem, hogy kezeim közt tartottam az összes bizonyítékokat fivérem törvényes voltának; hogy

ezebből nyilvánosan láttam, hogy az a Manuel, akét a Châtelet tömlőcébe zártak, bályám, édes atyám gyermeke és hazugságnak, gázságnak, érszaknak és szédelgésnek ösmerem el mindama bizonyítékokat, melyeket ellene felhoztam.

— De hisz ezzel beismerem, kihirdetem gyalázatomból kiáltott kétségbeesetten Roland.

— Fejezze be és írja alá! Ez a nyilatkozat nem fog a nyilvánosság elé kerülni. A rendőrmíniszternek ugyan meg kell majd mutatnom, de ő ugys jó barátja önnek, másrészt pedig neki is érdeke, hogy a világ ne tudja meg, mennyire félrevezette őt könnyű szerrel!

— Hát fogja! De eszerbe adja át nekem édes atyám végrendeletét és a Ben Joel könyvét.

— Nem, gróf ur, ekkora ostobaságot nem tehetek. Az nap, melyen Manuel vissza lesz helyezve jogaiba és birtokában lesz nevének és jogos vagyonának, szívesen átdok önnek mindent. De addig nem! Ön megtanított rá, hogy jobb önnel szemben bizalmatlannak lennem. És különben is szükségem van valamire, a mivel folyton sakkban tarthatom.

— Erje be azzal, hogy megsemmisített, ne alázzon meg azonfelül! Ha ön megtartja kezei között az összes bizonyítékokat, ha születésem titkát úgy is kihirdetheti, a mikor kezdve tartja, akkor adja vissza legalább ezt a nyilatkozatot, melyet most tollba mondott, hiszen akkor erre ugy sincs semmi szüksége!

— Hóhó! Hiszen én meghalhatok! Ez a nyilatkozat biztosítani fogja fivére nyugalmát. At fogom neki adni. A jelen körülmények között nem lehetek sem eléggé óvatos, sem eléggé elre látó.

— De kérem, én ...

— Kérem, jobb szereti, ha édes atya végrendeletét szolgáltatom ki Manuelnek?

— Elég! Ön mindenre tud választ. Megadom magam. Végezze munkáját, uram. Szabadítsa ki Manuelt.

Folytatása következik.)

REGÉNY.

SÁTÁN KAPITÁNY.

(Cyano de Bergerac kalandjai.)

(63)

— LOVAGREGÉNY. —

— Ez a bekezdés nagyon ünnepélyes, gúnyolódott Roland, de meg kell vallanom, hogy egy betűjét sem értem.

— Szívesen szolgálok a szükséges magyarázattal. Fivérének e pereben szabad lábón kellene lennie ...

Bocsánat! Ön Manuelt akart mondani! ...

— Ne szakítsom félbe! En azt mondtam, hogy a fivére, és megmaradok ennél a szóznál. Hogy fivére még mindig a börtönben ül, csak azon mulik, hogy alkalmat akartam még adni önnek, mint ahogy alkalmat adnak az elítélteknék, hogy bevallhassa és amennyire lehet, jóvátehesse hibáját!

— Mit akar tenni velem, uram? Azaz helyesebben, mit tehet ellenem?

— Írjon néhány szót a rendőrmíniszternek, amelyben bevallja tévedését — tévedését, érti, nem vétkét, látja, hogy elég kíméletes vagyok. Ösmerje el Manuel jogait és kérje azonnali szabadon bocsátását! Hogy mit tehetek ön ellen, azt majd mindjárt meghallja, előbb feleljen.

— Már megfelelttem egyszer. Nem ösmerem el Manuelt fivérének és ennél fogva nem is írhatok alá egy ilyen nyilatkozatot.

— El voltam készülve erre az ellentállásra. Nos, Roland, figyeljen reám: Manuel fivére önnek és ezt ön épp olv jól tudja, mint én, mert bizonyosságát olvasta Rinaldo könyvében.

A gróf vállat vont.

— Az a könyv nem létezik.

— Bocsánat, itt van, előkészítettem.

jelentéseikben neveztek meg az egyháznak azokat a tagjait, akik dohányoztak. Bernben a tanács 1661-ben szigorú tilalmat bocsátott ki a dohányzás ellen, mely tilalom a dohányzást büntetné a házasságtöréssel állította egy sorba. A tilalom ellen vértökét pellengérré való kiállítás, fogházbüntetéssel és pénzbürtóval sújtották. Sőt Bernben volt külön dohánybírószék is (Chambre du tabac) amely állítólag a múlt század közepéig fennállott. Glarus kantonban 1670-ben a dohányzókra egy korona bírságot vetettek ki. Ha ezeket az általános törvényeket ki is játszották, annyi bizonyos, hogy egészen a jelen századig a legtöbb nyugateurópai, különösen pedig német városban a nyílt utcán való dohányzást nem engedték meg. Főkép pedig tilos volt, hogy bárki is szivarral, vagy pipával menjen el a posztján levő ór előtt. Csak 1845-ban, amikor egymást érték a népgyűlések, amikor estéről-estére késő éjszakáig politizáltak az emberek a koromszakban, akkor terjedt el a dohányzás rohamosabban s akkor szűnt meg az utcán való dohányzás tilalma. Akkor vitézként ki a dohányzás szabadságát. Azóta a dohányzás nagy általánosságon is ment át, a szivar mind jobban kiszorította a pipát. A dohányzás szabadsága azonban még sem egészen általános, mert például a katolikus papoknak latin országban tilos a dohányzás az utcán. Elszászban is az a szokás, hogy a papok nem szivaroznak az utcán.

† **Föltétlenül udvarias.** Az orvos (a pácienshez): Nos, ha Önnek úgy tetszik, uram, hozzá foghatunk lábának az amputálásához.

† **Könyvesboltban.** — Kérem, megkaphatom itt a *Meggadogadás rövid idő alatt* című könyvet?
— Igen. Parancsolja talán hozzá a *Kíváncsi a büntető törvénykönyvből* című füzetet is?

A szerelem és az asszony.

— Arsène Houssaye ötletei. —

A szerelemben kezdődik csak az igazán előkelő asszonyoknál van; a többitől a végén kezd az ember.

Az asszony csak akkor bocsát meg, amikor nincs igaza.

A szerelem soha se bűnszik meg: még gyerekkorában hal meg.

A szerelemben úgy, mint a politikában az első valóság megsemmisítési hatalmunkat.

A barátság a kamatból él; a szerelem a tőkét fogyasztja el.

Mindig lehet valami újat mondani az asszonyokról, amíg csak egy is él ezen a földön.

KÖZGAZDASÁG.

A magyar borüggy.

Budapest, február 10.

Az O. M. G. E. a mübortörvény végrehajtása ellen irányuló újabb és széleskörű mozgalommal szemben szükségét látta annak, hogy e fontos kérdésben állást foglaljon. E célból ült össze ma az egyesületi széleszeti és borászati bizottság *Bernád Béla* elnöklete alatt. Ezen előkészítő értekezlet intenciója az, hogy a mübortörvény jelenlegi végrehajtása egyedüli biztos mód a borhamisítás kiirtására, a magyar bor jó hírnevének visszaszerzésére, s egyaránt érdeke a termelésnek, a tisztességes kereskedelemnek és a fogyasztásnak. Az értekezlet az ország minden nevezetesebb borvidéke képviselői volt. A bizottsági ülés több kisebb ügy elintézése után rátért a napikérdés legfontosabb pontjára, a müborkészítés ellen irányuló akció kifejtésének megállapítására.

Rubinek Gyula, a bizottság előadója határozati javaslatot terjesztett elő. Az előadó után egyenként szólaltak fel az egyes borvidékek képviselői. A vitában részt vettek: *Fülöp Jonas* Pozsonyból, *Buzath Lajos* Egerből, *Mayer Ferenc* Andor Toinából, *Makkfalvai Géza* Somogyból, *Bertalan Lajos* Somogyból, *Buzath Ferenc* Beregszászról, *Kossinck Viktor* Arad-hegyjáról, *Lázari László* Tokaj-hegyjáról, dr. *Szabó Gyula* Miskolcra, *Szobogya Bertalan* Királyaludokról, gr. *Károlyi Sándor*, *Hertelendy Ferenc* Zalaööl, *Hammersberg Jenő* Tokaj-hegyjáról, *Dobokaj László* min. tanácsos mint a földmívelésügyi miniszter képviselője stb. A felszólalók mindegyike elismeréssel adózott a földmívelésügyi miniszternek s kormányának hogy a mübortörvény végrehajtása körül a kellő szít-gorral járnak el, s általánosságban kifejezésre jutot-

az a nézet, hogy a mübortörvény, illetve a végrehajtási rendelet jelenlegi formájában, teljesen kielégíti amaz érdekeket, amelyek szolgálatára hivatott.

Dobokaj Lajos, a földmívelésügyi miniszter képviselője a maga részéről a borvizsgáló bizottságok szaporítását veszélyesnek tartaná, miután egy egyöntetű szabályzatot e bizottságok eljárásánál cinózura felállítani, vagy éppen az ezekkel kapcsolatos végzési állomásokról egyöntetű utasítást adni, amit azt a gyakorlat bizonyítja, lehetetlenség. A borvizsgálatokhoz igen nagy gyakorlat szükséges s ahhoz minden végzés nem is ért, illetve azt csak hosszabb gyakorlat útján sajátíthatja el. Felszólalásának legfontosabb részét az az enunciació képezte, amelyet a földmívelésügyi miniszter nevében tett. E nyilatkozatot itt közöljük:

A földmívelésügyi miniszter képviselőjében megjelentvén, van szernosem kijelenteni, hogy a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893: XXIII. törvények végrehajtása terén, a kormány nem tett és nem is szándékozik tenni új intézkedéseket, amelyeket akár általánosan, akár különlegesen a realis borkermézők, vagy a realis borkereskedők ellen irányulnának. Éppen ellenkezőleg, a kormány minden intézkedésének ezen a téren egyedüli célja az, hogy mind a termelés, mind a kereskedelem jogosult érdekei az idézett törvény rendelkezései által szolgáltatott eszközök és módok rendszeres és következetes alkalmazásával egyformán és egyaránt megvédessenek, — megvédessenek azok ellen, akik a fennebb említett érdekeket megátadják azal, hogy mesterséges bor készítésével és forgalomba hozatalával a törvényt kijátszák.

Ezzel az állam védelmezi az egyszerűségi és fogyasztói milliók érdekeit is, mert ha sikerülni fog a mesterséges borok készítésének gátat vetni, ez a közgazdasági és közéleti viszonyokra is felette kedvező kihatással lesz.

E céljának elérésére az állam alkalmazza és alkalmazni fogja, mindazokat az eszközöket, amelyek használatára a törvény felhatalmazást ad. Ha egyik vagy másik hatóság a törvényt által meg nem engedett módon, azaz alapos gyanu, vagy teljesen megbízható feljelentés nélkül jár el, az ily eljárást a földmívelésügyi miniszter ur helyesnek nem tarthatja. Hasonlóan helyteleníti azt is, ha a hatóságok az egyik vagy a másik esetben nem jártak el a kellő körültekintéssel, hanem már az eljárás megindítását, illetőleg a minták vételét a hírlapok útján, vagy más módon nyilvánosságra hozták, mielőtt még ítélelettel megállapított volna, hogy követte-e el csakugyan kihatóság vagy sem, mert ez által egyeseknek, esetleg ártatlanul, helyrehozhatatlan kár okozatik.

Az egész akció úgyanis megbénítani csak az volna képes, ha a végrehajtásnál oly visszások fordulnának elő, melyek alkalmassá volnának a közönségnek a törvénybe vetett bizalmát megrendíteni. Ezért a földmívelésügyi miniszter ur már előzetesen megtervezte ily irányban a szükséges lépéseket.

Ami magát a törvény végrehajtását s a cél elérését, a borhamisítók üldözését és a mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának megállítását illeti, e tekintetben a miniszter ur tántoríthatatlanul ragaszkodik amaz elvi álláspontjához, hogy a törvénynek érvényt kell szerezni, s ebben magát semmiféle támasz által megintattatni nem fogja.

A bizottság azután az előadó felszólalása után, az általa benyújtott javaslatot *Hammersberg Jenő*, *Makkfalvai Géza*, *Kossinck Viktor* és *Hertelendy Ferenc* módosításaival kiegészítve, a következő szöveggel fogadta el s határozta a választmány elé való terjesztését:

Mondja ki az igazgató választmány, hogy:

1. Örömmel vesz az egyesület tudomást a mübortörvény és annak végrehajtási rendelkezések erélyes keresztülvételéről és örömmel tesz tapasztalatokat arra vonatkozólag, hogy a borhamisító eltiltése az ország több vidékén a legutóbbi időben a borának emelkedését vonja maga után és reményt nyújt arra, hogy a szállótermékek nagy áldozatokkal létesített új illetvényeknek hasznát is fogják látni és amely a tisztességes kereskedelem jórait is megóvja.

2. Feliratot intéz a kereskedelemügyi és a földmívelésügyi miniszterekhez, amelyben egyrészt az egyesület fontjü véleményét tudomásukra hozza, másrészt halás közzétételét fejzi ki a törvény és a rendeletek szigorú végrehajtásáért.

3. Megütközéssel látja azt az ellenáramlatot, amely a legutóbbi időben, hamis közvélemény kelteésével, a borítörvényt és annak végrehajtását megzavart, diskvalifikálni igyekszik.

4. Az O. M. G. E. sajnálkozóssal látja a borkereskedelem elújulására vezető azon törekvést, amelylyel szindikátuszterrien borköttalmai akaratj a termelőket, és arra akarják bevonni a vidéki borkereskedőket is, hogy a termelőktől bort mindaddig ne vásároljanak, amíg a borítörvény szigorú végrehajtása fel nem függesztetik.

5. Felhívja a borszálló bizottságok elnökeit, hogy a borforgalmat a végrehajtási rendelkezések biztosított jogukhoz képest ellenőrzik, s köz érdekeikben rájuk bízott feladatukban személyesen eljárjanak és azokban a varanyagokban, amelyek a borszálló bizottságok működésére még szabályzatot nem alkotott, használnak közre, hogy ezek a szabályrendeletek mielőbb megalkottassanak.

6. Feliratot intéz a földmívelésügyi miniszterhez, hogy az 1896. évi V. törvények első fejezetében rendelkezésre bocsátott 1 millió 200.000 forintból, amelynek rendeltetési céljai között a pincegyűletek, illetve borértékessítő-szövetkezetek is fel vannak említve, mentő előbb bocsáson nagyobb összegűt ily borértékessítő szövetkezetek létesítésére, illetve adjon utmutatást a gazdaközönségnek ily szövetkezetek létesítésére.

7. Hogy a borvizsgáló bizottsági tagok száma szaporíttassék; hogy a bizottságok több osztályra osztva működjenek és így gyorsabban mondjanak véleményét. Hasonlóképp szaporítsa a vizsgáló állomásokat a megyék számát.

8. A borvizsálat 16 forintos díja talmagas, s az magánosoknál maximálisan 2 forintban volna megállapítandó.

9. Tekintettel a borvizsgáló szakértő-bizottsági tagok gyakori igénybevételére, kívánatos, hogy a vidéki tagok utiköltségei a büntetéspénzekből fedeztessenek.

10. Felkérdendők az összes gazdasági egyesületek, hogy a fenti határozatokat magukévá téve, hasonlóképpen irjanak fel a földmívelési s illetve a kereskedelem miniszterekhez.

11. A költődről behozott bork minőségéért mindig a tulajdonos felelős.

12. A vasuti állomásfőnökök utasíttassanak, miszerint a borkereskedők számára érkezett áruk fuvarleiveleibe a borszálló bizottságoknak betekintést engedjenek.

Végül az elnök köszönetet szavaz a földmívelésügyi miniszternek és a vidék képviselőinek.

Az utóbbi időben sokat innak és beszélnek a magyar borkereskedésről. A magyar borkereskedők fölajdultak az ellen a haszja ellen, mit szenvedniök kell s amelynek olyan a természete, hogy a közügyek iránt érdeklődő nyilvánosságot méltán foglalkoztathatja.

Pro- és kontra olvashatunk és hallhatunk különféle érveléseket, amik mindazt bizonyítják, hogy a magyar közgazdaság egyik jelentős ágát veszedelem fenyegeti. Miben áll ez a veszedelem? Eppen az a legnagyobb baj, hogy a veszedelem igaz forrásának keresésében jutottak a hivatalos tényezők olyan utra és a bajok orvoslásának olyan módjához, hogy éppen a bajok orvoslásának a módja fokozza a magyar borkereskedés veszedelmét.

Rajta leszünk, hogy minden elfoglaltság nélkül, egyedül a magyar közgazdaság érdekeinek szempontjából vizsgáljuk az ügyet és lehető tárgyiassággal mondjuk el nézeteinket.

Ma az Országos Gazdasági Egyesület borszakosztálya foglalkozott a kérdéssel. Ez a testület a gyűlés természetéből folyólag előre hirdette mai ülését, s akik a viszonyokat ismerik, pillanatra sem kételkedtek abban, hogy ez a testület milyen álláspontot fog elfoglalni a sajtóban és a nyilvánosság előtt erős diskusszió tárgyat alkotó kérdésben.

Ez a testület összealkotásánál fogva nem egészen alkalmas arra, hogy teljes elfogultansággal itéljen a fölmerült ügyben. Mert miről van szó? Arról, hogy a földmívelésügyi kormány helyesen vagy helytelenül jár-e el a borhamisítás üldözése dolgában? Hogy vajjon épp a földmívelésügyi miniszter által létesített intézmény a tárgyas igazságának megfelelő módon, a közgazdaság érdekeinek szigorú szemmel tartásával, vagy pedig ez érdekek egyenes veszélyeztetésére munkálkodik? Hogy vajjon maga a földmívelésügyi miniszter, aki az egész kérdésben erősen angazsálva van, a rábízott kérdéseket szolgálya-e, vagy pedig ezek ellenére fejti ki tövékenységét?

Mikor ilyen kérdések forognak szóban és a kérdések úgy vannak kihegyezve, mint ahogy most látjuk, akkor egy olyan tizenkét tagból álló testület, amely egyoldallan, egy szellemből fakad ki, mondhatja ugyan magát illetékesnek is, szakértőnek is, de elfogultannak nem.

Ennek a testületnek az állásfoglalása tehát nem lehet mértékadó, ha még oly tekintélyt és megbízhatóságot követel is magának. És épp ez ekböl csak a közvélemény helytelen informálására szolgálhat ennek a testületnek minden oly értelmű kijelentése, hogy ami eddig a földmívelésügyi miniszter kezdeményezéséből, rendelkezéséből és jóváhagyásával a magyar borkereskedés bajainak szánalása céljából történt: a legtekélyesebb igazság és hamisítatlan bölcsesség.

Az Országos Gazdasági Egyesület borszakosztálya, mikor ma mindenben igazolta a borhamisítás üldözése dolgában a földmívelésügyi minisztert és alárendeltjeinek eljárását, jó szolgálatot tett ugyan a miniszternek, mert védelmezte és a maga módja szerint meg is védelmezte; de igen rossz szolgálatot tett a magyar borüggynek és így az ország közgazdasági érdekeinek. Hiszen vóttumával helyeslően a mostani eljárást, mely miatt az összes magyar borkereskedők fölajdultak, ugyszólván fölbiztatja a minisztert, hogy csak folytassa eljárást, mert ez az egyedül okos és hasznos eljárás.

Pedig nem az. Ha százszor mondja is ki a szakosztály határozatát, ha százszor szavaz is

bizalmat a földmivvelésügyi miniszternek, még sem változtathatja meg a tényeket. A tények pedig a mellett bizonyítanak, hogy a földmivvelésügyi kormányzat nem a borhamisítást, hanem a borkereskedőket üldözi.

Soha senkise támadta meg sem a földmivvelésügyi minisztert, sem az általa rendelt közögeket, vagy a hatóságokat azért, hogy a borhamisítást üldözik. Soha egyetlen magyar borkereskedő nem emelt panaszt sehol a miatt, hogy a kormány feladatától tüzte ki a borhamisítás erélyes és szigorú, de egyúttal igazságos üldözése révén a magyar bor becsületének s így a magyar közgazdaság érdekeinek megóvását.

Ha a földmivvelésügyi miniszter erre irányzott törekvéseit igyekeznék okosan és igazságosan érvényesíteni, akkor a borszakosztálynak ma nem lett volna alkalmát a miniszter mellett való tüntetés, mert a minisztert se törekvéseiért, se az ő fennhatósága alatt elkövetett visszaéléseikért nem támadta volna meg senki se.

Igenis arra szükség van, hogy a borhamisítás üldözessék. Ez volt a műbogyártásról meghozott törvény intenciója. Aki bűnös, az büntetessék, mert ahhoz általános nagy nemzeti érdek fűződik, hogy a közegészségügy, mint a magyar közgazdaság szempontjából, hogy az országban elfogyasztott bor jó legyen, s hogy a külföldre szállított magyar borok minősége biztosítsa a magyar borgazdaság hitelét.

De az nem volt a műbogyártásról szóló törvény intenciója és nem is lehetett az, hogy a borkereskedők ellen durva, igazságtalan hajszt indítsanak, csak azért, mert kereskedők. Erős dolgot mondunk, amikor a borhamisítás üldözésének cége alatt követett hivatalos eljárást úgy állítottuk oda, mint a borkereskedők ellen üzőtt egészen egyoldalú hatalmi processzust.

Módunkban lesz, hogy ezt az állításunkat bebizonyítsuk. Ezúttal nem terjeszkedünk ki a részletekre, csak rámutatunk a jelenségekre, mik minden elfogulatlan embert meggyőzhetnek arról, hogy a borhamisítás üldözése tulajdonképpen egészen eltérpül, s a rendszer igazi törekvése a borkereskedők existenciájának tönkretételére irányozdik.

Ha nem ez lenne a rendszer tulajdonképpen való törekvése, akkor a földmivvelésügyi kormány a műbogyártásról szóló törvény életbe lépése előtt böles előrelátással tisztázta volna az állapotokat. Rendezte volna előbb az Ausztriával való viszonyokat. Alkotott volna a borhamisítás konstataására alkalmas és megbízható intézményt. Létesített volna oly eljárási módot, mely mellett nem a hatalmi erőszak nem a tudatlanság, nem az egyoldalú rosszakarati érvényesülést az igazság rovására. Gondoskodott volna arról, hogy becsületese emberek hitelle, tekintélye, egész existenciája ne függjön egyes értelmelen, egyoldalú, felületen, esetleg megévesztett tulkapásaitól, elhamarkodásaitól. Mindezt a miniszter elmulasztotta. Sőt ennek tetejébe olyan nízust teremtett, mely mellett rendszerré vált a miniszter által kiadott, különben is hézagos, a visszaélésekre tág kaput nyitó végrehajtási rendeletnek az igazsággal és jogossággal mérőben ellenkező alkalmazása. Ez a rendelet rossz, de ha legalább szigorúan ezt a rossz rendeletet tartanák meg! Nem tartják meg. És nem tartják meg azért, mert meg nem tartása megfelel a földmivvelésügyi minisztériumban ez idő szerint uralkodó felfogásnak.

Rövidre fogva, mi ez a felfogás? Az, hogy minden borkereskedő egyúttal borhamisító. Tehát tönkre kell tenni a borkereskedőket, s ezen az úton meg lehet szüntetni a borhamisítást. Ennek a botor, lehetetlen, igazságtalan felfogásnak hódol a borhamisítás üldözésében résztvevő minden tényező. A földmivvelésügyi minisztériumba beosztott államvegykísérleti állomásnak kopott chablon szerint dolgozó vegyészeitől kezdve a szolgabíróig, aki a borhamisítás dolgában első instanciában ítéletet mond, amely ítélet azután akár válik jogerőssé, akár nem. tönkretetheti a legtekintélyesebb borkereskedő cég hitelét és tekintélyét. Mert az egész rendszer már így van megismerve. Igazságtalan, de mert alkalmazkodik a minisztérium felfogásához, tehát érvényesülnie kell.

Se a miniszter által kiadott végrehajtási rendelet, se a törvény nem tesz különbséget a borkereskedők és bortermelők közt, amikor megszabja a borok minőségének meghatározására az eljárást. A törvény és a rendelet is meghagyja, hogy a bortermelőket épp oly szigorúan kell ellenőrizni, mint a borkereskedőket. Hiszen ezt már a legelemlibb józanág és igazság is követeli. Amde a termelőket nem zaklatja senki, ellenben a kereskedők a legvadabb hajsztjának áldozatai. Nyilvánvaló, mindenki

tudja, hiszen általános szokás, hogy a kisebb bortermelők vizesítik termésüket. De sőt nemcsak vizesítik, hanem az utóbbi időben már szacharinnal, fixinnal s több efféle szerrel vegyítetik. Az így hamisított bort az ördög sem vizsgálja, míg a termelőnél van. De ha a kereskedő jóhiszeműleg megveszi, s mert nála már megvizsgálják, az államvegykísérleti állomás vegyészje a maga dubiózus, sablonos vegyelemzése után hamisítottnak mondja: a kereskedőt kegyetlenül elítéli. Elítéli olyan eljárási forma mellett, olvan durva vexatorius kiméletlenség után, melytől visszaborzad minden jogászi értelem és minden méltánosság érzület. Pedig a végrehajtási rendelet épp úgy kizárja az eljárásnál az alaplatlan hatósági hatalmaskodást, mint a durva, kiméletlen vexatúrát. De a rendszernek épp az a célja, hogy a borkereskedőket üldözze, s így nemcsak elnézi, hanem még tetszéssel is fogadja az eljárást, amely mellett a kereskedő a lehető legnagyobb kárt szenvedti. Mert nem elég a legtöbb esetben jogtalan büntetés; ennek terhét fokozni kell a büntetés lehető legnagyobb publicitásával, botránnyá való fölfúvásával. Hogy minél szélesebb rétegekben nyilvánuljon a kereskedő ellen a bizalmatlanság. Azzal cseppet se törődnek, hogy íyetlenül általában a magyar bor hitelét és megbízhatóságát teszik tönkre s így általában a magyar közgazdaság jelentős érdekét károsítják meg.

Ipar és kereskedelem.

Osztrák Magyar Bank. Az Osztrák Magyar Bank állása 1899. február 7-ikén a következő volt: Bank-forgalom 666,968,000 forint (—6,918,000 forint), éreértékkészlet: 490,873,000 forint (+ 3,657,000 forint), váltótárca: 195,174,000 forint (— 9,837,000 forint), lombardüzlet: 27,021,000 forint (— 1,072,000 forint), adómentes bankjegytartalék 27,058,000 forint, (+ 10,053,000 forint.)

Szészarak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 17.50 forint pénzben, 17.75 forint áruiban. — Bécsben az irányzat valamivel gyengébb. A kontingentált készáru jegyzése 18.— forint pénzben, 18.20 forint áruiban.

Takarmanyvásár. (A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése.) Felhozott a szokott községekből 130 szekér réti széna, 11 szekér muhar, 23 szekér zsupszalma, 8 szekér alomszalma, — szekér takarmanyszalma, 7 szekér tengeriszár, 32 szekér egyéb takarmany, (lóhere, lucerna, zabos bükköny és sarju stb.) 700 zsák szécska. A forgalom lanyha. — Arak q.-ként a következők: réti széna 200—320, muhar 300—330, zsupszalma 150—170, alom-szalma 110—120, takarmanyszalma —, 100 kéve tengeri szár 700—900, egyéb takarmany —, zabos bükköny 230—300, lóhere 250—340, lucerna —, köles —, sarju 220—240, szalmaszécska 218—190. Összes kocsiszám 218. Összes súly 196,200 kilogramm.

Hidegvásár. (A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése.) A Garay-teri élelmi piacon: Felhozott Budapestről 52 árus 45 darab sertést, — árus 10 drb süldőt, 2500 kilogramm friss húst, 1200 kg. füstölt húst, 900 kg. szalonát, 400 kg. hájat. Vidékről összesen 29 árus 379 darab sertést, és 16 darab süldőt. Forgalom élénk. Arak a következők: Friss sertéshús 1 kg. 54—68, 1 q. 4500—4700. Süldöhús 1 kg. 60—70, 1 q. 5400—5600. Füstölt sertéshús 1 kg. 64—72, 1 q. 6000—6100. Szalonna zsírnak 1 kg. 50—54, 1 q. 4800—4900. Füstölt szalonna 1 kg. 64—72, 1 q. 6000—6200. Háj 1 kg. 54—56, 1 q. ——. Disznózsír 1 kg. —60—, 1 q. 5500—5600. Kocsnyahús 1 kg. 32—40, 1 q. 2800—3500. Füstölt sonka 1 kg. 72—80, 1 q. — krig.

Az Orcey-uti élelmi piacon: Felhozott Budapestről 55 árus 57 drb. sertést, 1 árus 5 drb. süldőt, 2500 kg. friss húst, 650 kg. füstölt húst, 850 kg. szalonát, 500 kg. hájat. Vidékről 4 árus 30 drb. sertést, kilonként 46—48 — krajaerig. Forgalom élénk. Arak a következők: Friss sertéshús 1 kg. 50—68, 1 q. 4600—4700. Süldöhús 1 kg. 68—72, 1 q. —. Füstölt sertéshús 1 kg. 56—72, 1 q. —. Szalonna zsírnak 1 kg. 54—56, 1 q. 5300—5300. Füstölt szalonna 1 kg. 56—68, 1 q. —. Háj 1 kg. 56—58, 1 q. 5500 ——. Disznózsír 1 kg. —60, 1 q. —, Kocsnyahús 1 kg. 28—36, 1 q. 2600 ——. Füstölt sonka 1 kg. 80—90, 1 q. — krig.

Eeti lövésár. (A székes fővárosi vásárgazgatóság jelentése.) A felhajtás közepes, a forgalom lanyha volt; az árak kissé emelkedtek. Jegyzeltet: I. Jobb minőségű lovakból: hátsó felhajtás 10 darab, eladatott 3 darab, 170—280 forintig, könnyebb kocsiló (jukker stb.) felhajtás 14 darab, eladatott 1 darab, 265—265 forintig, nehezebb kocsiló (hüntös) felhajtás 25 db, eladatott 6 db, 150—180 frtig, igás kocsiló (neheze nyugatú faj) felhajtás 60 db, eladatott 27 db, 100—250 frtig, ponyva felhajtás 2 darab. II. Közép minőségű lovakból: nehezebb félek (futaros lö s b.) felhajtás 100 darab, eladatott 25 db, 28—50 frtig, könnyebb félek (paraszti stb.) felhajtás 140 db, eladatott 80 db, 18—40 frtig. III. Alarendelt minőségű lovakból: felhajtás 179 db, eladatott 104 db, 7—15 frtig. Összesen felhajtott: 539 db, eladatott 246 db. Bécsi vagóra vasroitott 40 db. Az állatker részére vásárolt 2 db.

Borjuvásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénzár részvény-társaság tudósítása.) Felhajtás: Belföldi éló borju 649 darab, leült borju 81 darab, növendékmarha — darab, bárány éló 16 darab, leült bárány 111 darab. Árjegyzés azonos tételekből: Árjegyzések: Belföldi éló borju 40—44 krajaerig, prima 45—48 krajaerig, kivételések —, krajaerig, leült borju 46—56 krajaerig, növendék marha — krajaerig kilonként. Éló bárány 5.— forintról 7.50 forintig, leült bárány 5.— forintról 7.50 forintig, páronként. Meglehető s jó kereslet mellett a vásár igen élénk volt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertésokozvásár árjegyzése 1899. február 9-én. Készlet 61 darab. Érkezett 789 darab. Összesen: 870 darab, Eladatott 803 darab. Maradt 67 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. súlyban 47—48 1/2 krajaerig, 220—280 kgr. súlyban 48—49 krajaerig, 320—380 kgr. súlyban 47—49 kgr. Oreg nehez páronként 400—600 kilos 47—48 1/2 krajaerig. Malacok 40—43 krajaerig kilonként. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, február 10.

A mai gabonaüzletben lanyha hangulat mellett csak néhány ezer métermázsa különféle gabonafaj került forgalomba, amelyeknél az árak változatlanok maradtak.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

buza	(uj)	75 k.	9.50—9.95	78 k.	10.00—10.16	77 k.	10.15—10.20
bánásgri		78 k.	10.25—10.30	79 k.	10.40—10.45	80 k.	10.50—10.55
tiszvárdéki		78 k.	10.25—10.45	79 k.	10.45—10.55	80 k.	10.55—10.65
pestvidéki		78 k.	9.50—10.10	78 k.	10.15—10.25	77 k.	10.25—10.30
		78 k.	10.30—10.40	79 k.	10.40—10.50	80 k.	10.50—10.50
fejérmegyei		78 k.	10.35—10.49	79 k.	10.40—10.50	80 k.	10.50—10.60
bácska		78 k.	10.25—10.30	78 k.	10.30—10.35	77 k.	10.40—10.45
		78 k.	10.45—10.50	79 k.	—	—	—
román		78 k.	—	78 k.	—	77 k.	—
szerb		78 k.	—	77 k.	—	78 k.	—
bolgár		78 k.	—	77 k.	—	—	—
Rozs	(uj) l. r.	70—72 k.	8.05—8.10	II. r.	—	—	7.95—8.—
Árpa	(uj) tak.	60—62 k.	6.10—6.40	ágotini	82—84 k.	6.70—6.70	7.—
Zab	(uj)	30—41 k.	7.70—8.50	való	—	—	—
Tengeri	(uj) bánásgri	8.50—8.60 (6)	—	—	—	—	8.50—8.55
Repece	(uj) káposzta	11.60—12.20	másn. —	—	—	—	—
Köles	(6)	—	—	(uj) bánásgri	—	—	4.25—4.30

Határidőzlet. A határidőzlet esőndes hangulatban nyílt meg és gyöngye forgalom mellett az árak engedtek.

Forgalomba került:

Buza márc-ra	9.74—9.69—9.72
Buza áprilisra	9.49—9.46—9.50
Buza októberre	8.00—8.57—8.60
Rozs márciusra	7.96—7.94
Tengeri májusra 99.	4.77—4.78—4.74—4.76
Zab márciusra	—
Káposzta reepe	—

Déli egy érakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsdén:

Buza márciusra	9.71	penz	9.73	áru
Buza áprilisra	9.48		9.50	
Buza októberre	8.59		8.61	
Rozs márciusra	7.94		7.96	
Rozs októberre	0.—		0.—	
Tengeri októberre	0.—		0.—	
Tengeri májusra 99	4.75		4.77	
Zab márciusra	5.83		5.85	
Zab októberre	0.—		0.—	
Repece augusztusra	12.15		12.25	

Este 1/5 órakor zárul:

Buza márciusra 99	9.68—9.69
Buza áprilisra	9.45—9.46
Buza októberre	8.56—8.57
Rozs októberre	0.—0.—
Rozs márciusra 99	7.94—7.95
Tengeri októberre	0.—0.—
Tengeri májusra 99	4.75—4.76
Zab októberre	0.—0.—
Zab márciusra 99	5.81—5.85
Repece szeptemberre	—

A budapesti értéktözsde.

Az előtözsde gyengén indult, az üzlet folyama alatt azonban magasabb külföldi és bécsi jegyzésekre az összes nemzetközi értékek árfolyamai 1—2 frittal emelkedtek és szilárd irányzattal zárultak. A ma végbement medio prolongació gyors, sima és némi leg olcsóbb elintéztést nyert.

A helyértékek piaca szintén szilárd volt és közüti vasutársványok 3 frittal, valamint kereskedelmi bankrészvények 4 forinttal emelkedtek. A déli tözsdén berlini jegyzésekre mérsékelt forgalom mellett a hangulat szilárd maradt. A valuta és ércárak változatlanok. Az előtözsde javult.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 398.40—398.75. Osztrák hitelrészvény 362.40—364.40. Osztrák-magyar államvasuti részvény 363.50—364.75. Rimamurányi vasmű 324.—325.50. Közüti vasuti részv. 403.75—

Napló

Naptár. Szombat, február 11. — Római katolikus: Dezső ptk. — Protestáns: Dezső. — Görög-orosz: (január 30.) Három Püspök: Adar 1. — A nap két reggel 6 óra 57 perccel. — Nyugszik délután 5 órakor. — A hold két reggel 7 óra 6 perccel. — Nyugszik délután 6 óra 49 perccel.

A miniszterek nem fogadnak. Az építési és műszaki rajzoló országos egyesületének táncestélye a Royal-szállóban.

Melikus táncestély a terézvárosi kaszinó dísztermében. Ferencvárosi bál, a polgári kör dísztermében (Bakács-tér 14).

A ferencvárosi külteki kör bálja saját helyiségében. A nemzeti tornaegyüttes közversenye este hét órakor saját helyiségében.

Szabad Lyceum. Telet János felolvasása a szövöparól, délután 5 órakor a IV. kerületi főreáliskolában.

A III. kerületi daljézi táncmulatsága, a Korona-szálló dísztermében.

Az V. kerületi muláskaszinó jelmez-estélye, az ügyvédi kamara dísztermében.

A budapesti iparos protestáns egyesület jelmez-estélye saját helyiségében.

A Merkur asztaltársaság hangversenye az István főherceg-szálló dísztermében. Közreműködők Hartmann Hermin és Mezei Irma.

A lipótvárosi kaszinó társasestélye este 9 órakor. Dr. Neller Simon felolvasása a modern művészeiről este 9 órakor (Magyar-utca).

A magyar tanítók kaszinójának táncestélye, saját dísztermében.

Az országos színesegyesület bálja a Vigadóban.

A VII. kerületi polgári kaszinó bálja saját helyiségében. A X. kerületi iskolások jelmez-estélye a kőbányai kör dísztermében.

Nemzeti múzeum. Régiségár. Nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. A múzeum többi terei 1 korona belépődíj mellett meglekinthetők.

A néprajzi múzeum (Csillag-utca 15.) nyitva délelőtt 9-1-ig. Az új országház kupolacsarnoka meglekinthető délelőtt 10-1-ig. Belépőtől 20 kr.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-kört 10.) nyitva délelőtt 9-1-ig. Deák múzeum a kerepesi temetőben, nyitva délután 5-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9-12-ig. Délután 3-8-ig. Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9-1. Akadémiai könyvtár nyitva délután 3-8-ig. Iparművészeti múzeum zárva. Technológiai iparmúzeum zárva. A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10-1-ig. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Alattól kiállás, kereskedelemtörténeti múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9-12-ig és délután 2-5-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár. Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám, délelőtt 9-12-ig és délután 3-6-ig. A Hódolói dísztelepülés. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrássy-út végén, reggel 9 órától este 6 és fél óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár. Alattkért nyitva egész nap.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 10. —

Cimadományozás. A király Tomcsányi Gusztáv főudmesternak az erdőigazgatói címét adományozta.

Általános. Az igazságügyminiszter Kletzár Lajos győri kir. ügyéségi alügyészt a balassa-gyarmati és dr. Étter Dezső balassa-gyarmati kir. ügyéségi alügyészt a budapesti kir. ügyészséghez helyezte át.

Neveltetéseik. Kiskoru Schwarz Armin galgóczi illetőségű budapesti lakos Balogra, Berger Jakab nagyatádi illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei Endre és Imre Pestire, kiskoru Schwarz Hermin, Schwarz Irén, Schwarz Pál és Schwarz Endre kecskeméti illetőségű ugyanottani lakosok Sziklára, kiskoru Kohn Ferenc békési illetőségű kecskeméti lakos Papra, Harsunda Antal szakolcai illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei Mária, József és Anna Halászra, dr. Wohl Izidor simontornyai illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei György Vasra, Plantsch János m. kir. posta- és távirat-alírtás kézdívdarshelyi lakos, valamint kiskoru gyermekei Réza, Anna, János és Ottó Halmsora, Pokorni György posta- és távirat-segédírtás érsekvárosi lakos Perényire, kiskoru Prohászka József érsekvárosi illetőségű ugyanottani lakos Tarnaira, Miczák Pál posta- és távirat-

alírtás sátoralja-újhegyi lakos Szilágyira, kiskoru Kohn Dezső kecskeméti illetőségű kecskeméti lakos Molnárra, kiskoru Weisz József egri illetőségű ugyanottani lakos Vajdára, Löwy Izidor szécséni illetőségű ugyanottani lakos Lászlóra, Weiner Mária budapesti illetőségű budapesti lakos Reményire, Hirschler Béla Bernátjászberényi illetőségű ugyanottani lakos Hajdúra, idősb Jäger Manó budapesti illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskoru Manó, Jenő és Mária gyermekei Jászaira, kiskoru Kohn Oszkár és Kohn Lajos budapesti illetőségű ugyanottani lakosok Koltaira, Bán János nőnevelői iskoláján ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei Teréz és Lajos Fűreire, Ivánkovics István és kiskoru Ivánkovics Mária nőnevelői iskoláján ugyanottani lakosok Fűreire változtatják nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Vizállás.

Table with columns for location (Inn, Duná, etc.), date (febr. 10, 9, 8), and water level (méter). It lists water levels for various locations like Schőrfőrding, Tisza, and others.

TIGER bank- és váltó-üzlet részv. társ. Budapest, V., Dorottya-utca 12. 490,000 korona nyerhető: darab 3 százelekes Osztrák földhitel-sorsjegyigényvel. Huzás 1899. február hó 15., főnyeremény 90,000 korona.

Magyar Könyvtár. Éjen és jégen át. Irtja: Nansen Fridtjof. dr. Brózik Károly.

Titkos betegségeket elgyengült férfierőt, elektro-massage. Dr. GARAI ANTAL orvos, sebész, szülés és szemész-tudor, volt csász. kir. oszt.-gyorvos.

POLLÁK D. H. fémaru-csarnoka. mely 1899. évi január hó elsőjé óta a Granátos-u. és Kossuth Lajos-u. 2. sz. a. van, megújítja a n. é. uraságokat, valamint a t. e. községeknek annak szives meglekinthetőségére.

Millió betegnek e szer már segített. Kifolyások ellen a SCHNEIDER-féle Santal-Capsulák a legbiztosabbak. SCHNEIDER JÓZSEF gyógyszerész.

A „Fra m” útja. 77. füzet. II. rész. A szán út. 78. füzet. Egy-egy füzet ára 15 kr.

50 év óta Egger-féle mellpasztillák. EGGER SZODAPASZTILLÁI (1 doboz 20 kr. és 1 f. próbadoboz 25 kr.)

Orvosi rendelő-intézet idült (chronikus) betegségekben szenvedők számára Budapest, V., váci-körút 18. sz. alatt. Dr. Kovács I. egy. orvostudor. makacs vér- és bőrbetegségeket.

Budapesti Napló kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.

EGGER SZODAPASZTILLÁI (1 doboz 20 kr.) Bőrmintésen 20 kr. Mindkét szer kapható minden gyógyszertárban, Fő-és szék. lakár Magyarországon. NADOR Nygys. B. Budapest, Váci-körút 17.

Dr. GÖLLIS-féle EMÉSZTŐ-POR. (1857. óta kereskedelmi cikk.) Étrendi szer, kitűnő hatása van a különösen nehezen emészthető ételek feloldására, valamint az általános emésztésre és így a test táplálására és erősítésére is.

Titkos betegségek ellen 25 évi, részben katonarövisi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalat után legmegerőben ajánlható. Dr. KAJDACS, v. cs. és k. ezredorvos. Electrotherapiai rendelő intézete Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi február hó 11-én.

Clémenceau.

Színmlő 5 felvonásban. Irtá Dumas Sándor és D'Artois Armand.

Személyek:

Clémenceauné	Priele	Iza, Leánya	Márkus
Pierre	Mihályfi	Vojnov	Császár
Ritz	Eressy	Cassagnol	Dezso
Constantin fia	Náday	Foucher	Körösmezői
Gróné	Helvey	François	Paulay

Kezdete 7 óraker.

Vasárnap d. u. Kolostorból. — A nők iskolája. Este: Az ember tragédiája.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Szombat, 1899. évi február hó 11-én.

André Chénier.

Opera 4 képm. Szövegét írta LuigiAlilla. Zenéjét szerzett Umberto Giordano. Fordított Readó Antal.

Kezdete 7 óraker.

Vasárnap Hunyady László.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi február hó 11-én.

Széchy Mária.

Vígjáték 3 felvonásban. Irtá Déczy Lajos.

Személyek:

Széchy Mária	Jászai M. Listius	Hetényi
Széchy Káta	Szacsvayné Wessolyéni	Pálfi
Széchy Éva	Csillag István	Horváth
Illsházy	Szacsvay Gombkötő	Abonyi

Kezd. t. 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Szombat 1899. évi február hó 11-én.

A hálókocsik ellenőre.

Vígjáték 3 felvonásban. Irtá Alexandre Bisson. Fordította Zempléni P. Gyula.

Személyek:

Godéroid Gy.	Hegedűs	Charbonneau	Rónaszéki
Lucienne	Molnár R.	Charbonneau	Makróciné
Montpérin	Gyöngyi	Rosine	Bádn N.
Montpérinné	Nikó	Angéle	Berzétei
Godéroid A.	Góth	Julia	Munkási
Medard	Balassa	Françoise	Bálint R.
Labordave	Szerémy		

Kezdte 7 1/2 óraker.

Vasárnap d. u. Trilby. Este: Gavaut, Minard és Társa.

NÉPSZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi február hó 11-én.

Bibliás asszony.

Operett 3 felvonásban, 4 képm. Szövegét írta Antony Mars és Maurice Hennequin. Fordította Heltai Jenő. Zenéjét szerzett Victor Roger.

Személyek:

Chatellerault E. Käry	Ill. Ernő	Németh	
Sarah	Gazzi	Chatellerault	Sármai
Thea táncosnő	Bárdy	Beaugency	Solymosi
Marcchalné	Csatai	Pontbécset	Lubinszky
Pamela	Harmath	Trémitz	Kovács
Carmen	Makkos	Celestin	Tollagi
Teréz	Vidorné	Öreg bérős	Újvári
		Jolivet	Varnai

Kezdte 7 óraker.

Vasárnap d. u. Diákisszonyok. Este: Hajnali harangszó.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi február hó 11-én.

A Gyurkovics lányok.

Életkép 4 szakaszban. Irtá: Herczeg Ferenc.

Személyek:

Gyurkovicsné	Szilassy	Liza	Haller
Katinka	Rózsa	Klári	Váradi
Sári	Aranyóssy	Radványi	Molnár
Ella	Bilkei	Gida	Rózsahegyi
Mici	Somló	Horkay	Vidor
Terka	Galamos	Sándorfy	Füredi

Kezdte 7 1/2 óraker.

Vasárnap d. u. A bolond. Este: Aranykadalom.

Somossy Múlató

Albrecht Ferenc, bérlő.

Kezdte 8 óraker, vége 12 óraker.

Ma

Bámulni, csodálni és egyuttal nevetni lehet az új szenzációs

„A párisi vendéglő” című bűvész némajátékánál, melyet az

Agost család

ad elő, — még csak három napig!

FRIESE DORA

ismert szubrett rövid vendégszeroplése.

A Lars-Larsen leányok, (3 hölgy) felülmúlhatatlan gimnasztika egyveleg munkában a 3-szoros nyújtón, szenzációs ugró excentrikus. Továbbá:

RECLAM ASSZONY.

Valamint a nagy szenzációs művész-programm.

Vasárnap, február 12-én délután fél 4 óraker kiváló előadás „A Szép Rigó”. Este 8 óraker

„Reclam asszony”, valamint az összes műterők.

Kiss József

összes

Költményei.

Első teljes kiadás, mely a Jehova és mese a varrógépről című hosszú költeményeket is tartalmazza. Ara a költő arcképevel díszes vászonkötésben 1 forint 50 krajcár.

Ez a legszebb, legolcsóbb és legkedveltebb ALKALMI ajándék.

Vidékere postai bérmentes küldéssel 1 forint 60 krajcár, ha ez összeg előre keltetik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatalában.

„Az Értékpapír-üzlet”

Nélkülözhetetlen kézikönyve Minden sorsjegy vagy értékpapirtulajdonosnak. Bankok és takarékpénztárak értékpapír- vagy pénzkézeldőinek hasznos útmutatója.

Szerkesztette:

Berger Mór és

Márkus Sándor

Ara 1 forint 50 krajcár.

Megrendelhető:

a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

Minden házi-asszony

vegye meg Zilahy Agnesnek valódi magyar szakácskönyvét, mely teljes háziúkrasztat is tartalmaz. Az ára igen szépen bekötve 1 forint 80 krajcár.

Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában

Megjelent az

„Örök Naptár”

Szerkesztette

Bacsó Ferenc.

Szerkesztése éppen olyan mint egy közönséges naptáré, tehát mindenki által minden

esztendőre közönséges naptárként használható.

Érdekes tartalmából kiemelendő az időjárás-i táblázatokat, megfigyelések és borbélyi reményes gyűjteménye, melynek segítségével komolyan vagy tréfásan mindig előre megmondhatjuk: milyen idő lesz?

Aragonyi-rúszinyomata borítékban 1 forint.

Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, Budapest, József körút 18.

Zongorák és pianinók

A világ első gyárainból, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zongoráknak nevezettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók.

Keresztély mintazongoratermben,

Budapest, Váci-körút 21. sz.

Géski zongorák becsülettel és hangolások, valamint javítások feltűzhetően eszközöltetnek.

Váci-körút 21. sz. (Ipar-udvar).

KIAKAR egyéves önkéntes LENNI?

Mindazon ifjak, kik a megkívánt iskolákat nem végezték, előkészítőségükre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot, születési év közlendő. Aki már sor alatt állott, elkészt!

Programm legyen és bérmentve.

LICHTBLAU ALBERT

a katonaiskola igazgatója Debreczenben.

A kurzus kezdődik március hó 12-én.

Felügyelő: **MAYER ADOLF** es. és kir. őrnagy.

Egy millió kor. főnyeremény.

Évenként 14 huzás.

Ezen hirdetésre való hivatkozással és 2 forint 75 krajcár hozzájárulása ellen, kiszolgáltatatom az alatt felsorolt sorsjegyek 36 óra szülő részletveit 2 havi nyugttal 5 forint 50 krajcár, vagyis **2 forint 75 krt ingyen adok** és a részleteken felsorolt sorsjegyek már a legközelebbi huzáson **február hó 15-én** is részvesznek.

A sorsjegyek a következők:

1 3% oszt. földhitelezési-nyereményjegy,

1 olasz vöröskereszt-sorsjegy,

1 magyar vöröskereszt-sorsjegy,

1 bazilika-sorsjegy,

5 József-sorsjegy.

BEIFELD JÓZSEF bankháza

Budapest, Károly-körút 1. sz.

Alapítva 1874. Alapítva 1874.

Köhögés és rekedtség

ellen páratlan szer a rendkívül kellemes illű és teljesen ártalmatlan szorból, u. m.: hársfavirág, hársfanyé és cukorból készült

Hársfaméz-cukorkák,

— 1 doboz 25 kr. —
Törvényesen védve.

Kapható a gyógyszertárakban.

FŐRAKTÁR:

KRIEGER K. gyógyszerháza,

Budapest, VII. Almassy-tér.

MOFFY JÁNOS MALÁTA-KIVONATA

SÜRITETT

legjobb ajánlható **tüdőbetegségnek, torokkatarrusná, ugymint régi köhögésnek.** Főképp kitűnő hatást gyakorol a gyermekek légzőszerveinek bajainál. Kellemes ízűtől fogva szívesen szedik a gyermekek.

Egy üveg ára 1 forint; 5 üveg ára bérmentve 5 forint.

Kapható az összes gyógyszertárakban, droguar-, esemege-és fűszerkereskedésekben

Magyarországi kizárólagos főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapest, Király-utca 12.

Hirdetmény.

Alulírott egyesület ezennel tudtára adja a nagyérdemű közönségnek, hogy sorsjátékának V-ik huzása **ma szombaton, 1899 február 11-én délután 4 óraker fog** az új városház közgyűlési termében megtartatni, melyhez a t. közönség tisztelettel meghívatik.

Kiváló fiztetettel

a **Budapesti Újságírók Egyesülete.**

Minden szó egyszeri beiktatása két betűkért 2 kr. Címmei ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK és előfizetések feltételei a

BUDAPESTI NAPLÓ részére a kiadóhivatalban

József-körút 18. valamint a következő címeken: Breuer és Podmaniczky-utca sarkok. Adler Leona, Lipót-körút. Nemesek-fő térszöke Péteri-tér. Özy Wéber Vilmosné, Váci-körút 15. Feidman Mórné, Marokkó-utca 1. Kürthy Kálmán, Harmad-utca 1. Weitzfeld Jakab, Király-utca 1. Fedlich Szidónia, Király-utca 50. Benda Józsefné, Andrássy-utca 50. Deutsch Miksané, Andrássy-utca 38. Schellner Mórné, Dob-utca és Károly-körút sarkok. Sopronyi V., Kerepesi-utca és Kálvin-tér sarkok. Özy Hallada Anna, Muzeum-körút 10. Szántó Mór, Kecskeméti-utca és Kálvin-tér sarkok. Deutsch Julia, József-körút 50. Barossa-utca sarkok.

Palinák

levele van a kiadóhivatalban. 3708

Vezérlőcsillagom.

Kérlek edesem, rögtön írjál Sz. ... ra, mi van. Egész éjjelt átvárasztottam, annyira fáj lekmemnek a történet eset, csókol cezszer halálgig bí 3707 Buksid.

Keresem a családi boldogságot.

Ki tart valam? Választ. 'Kis feleség' címmel a kiadóhivatalba kérek. 3706

Mely fess, szép és intelligens urbólgy (színeszén, tanítóné, hivatalnoknő előnyben részesülnek) volna hajlandó állandó ismeretséget kötni oly a harmadécs években álló fess, kellemes külcsüji, intelligens urral, ki nemcsak hogy az a bizonyos hölgyet havonta 50-60 frttal segítené, hanem mindenestire azon lesz, hogy a jövőjét is biztosítsa. Csak komoly és nem anonyim ajánlatok kérek, melyeket a lap kiadóhivatalba kérek. 3709 Grátiák! Egyikük nevén régen levél ment kívánt helyre Ernynkedvektől. 3711 Levelet epedve várom, sok bajom közt is gondolataim önnél. H. 3710 'Contrepresse!' Ha csak azt óhajtották látni, hogy érdekfűző-e levele és személye után, íme már meggyediben is meggyedődhetik arról. A milyen kedvesnek esmerem leveleiből, olyan kegyelnekné mutatkozik be most. What kind of a joke is this? Now I see, that I did not suit you at all! Ch. Egy tisztességes fiatal gyermektelen házaspár, jelenleg is házfelügyelő, egy nagyobb háza ajánlíkozik házfelügyelőnek. A férj fővárosi adóbiztos. Beszélnek magyarul, németül is tótul. Cim a kiadóhivatalban. 2105

Házasság.

Csinos barna 20 éves izraeli leányom részére 4000 korona hozományt, két szoba butorral, teljes keglényével, vasutatit vagy jobb iparost keresek férjnek. Levelek 'Jó gazdasszony' címen a kiadóhivatalba kéreknek.

Csinos barna hölgyet,

akinek 8-án a Nemzeti Színház erkélyén élt, eszébe kerek barna barna-röngőjének, 'Fehérblouse' jellegé alatt post-restante. 3699

Ótthon keresek

illetve szobát külön bejárattal, hol teljes ellátásom és barátságos lakásom lenne. Ajánlatokat 'Ótthon' jellegével a laphoz kérek.

Nősülni

ohajt előkelő állásban lévő évi 2200 frt fizetéssel bíró hivatalnok, kinek fizetése kiívül néhány ezer frt magán vagrona is van. Ohajtná olyan fellelhetet elkeslési úr. leányok ajánlatait, kik 15-20.000 frt hozomány mellett szerény igényűek, szeretetre méltók és háziasak s ezen jótulajdonúsgok által előre biztosítva lenne egy szolid és rendez férj melletti boldog házasság. Ajánlatokat fényképpel vagy a nélkül a lap kiadóhivatalba kérek 'Boldog pár' jellegével. 2127

Van-e még érdek nélküli szerelem a világban?

En nem hiszem! Ha akad szép asszony vagy leány, ki az ellenkezőjéről meggyőződöttél akar, úgy írjon a kiadóhivatalba 'Hitetlen' címen.

Alarcos bál!

Azon bájos domonót, kit vasárnap a gazdasszonyok álarcos báján a lapra figyelmessé tettem és ki megígérte, hogy ezen sorokat el is olvassa, eszve kérem, hogy nyitson módra a megismerkedésre. Diszkrétül egyéniségem nyugtázza. Szives' címen kérem a lap kiadóhivatalba. 2121

Azon kékruhás hölgyköt,

akivel esztendőben délelőt a villamos köztemet-utí vonalán utaztam és a Bajnok-utca-ban a lapra figyelmeztettem, eszve kérem, hogy valamely napra a délutáni órákban, találkoztok kitűzni szíveskedjék. - Levelet 'Lovágyias kísérő' címen kérem a kiadóhivatalba. 2118

Egy csinos szolid leány üzletbe vagy mászárúszékbe fölnevelő vagy pénztárosnőnek ajánlíkozik. Cime a kiadóhivatalban. 2062 Fiatallány bármínó iródi foglalkozást keres, ki a Yost-féle gépírásához is ért. Cim a kiadóhivatalban. 2470 Fényőmadár, (Kraunteszöveg) írja 26 kript kapható Ruszják Emil fűszerkereskedésében Bartán. 3701 Fényeremény- nél többet ér a 'Kereskedelmi Vegyész' című könyv, pedig az ára csak 1 frt 20 kr. (D a már csak pár napig.) Szép irásu hivatalnok bármilyen írásbeli munkát elvállal, másolésekat németül és magyarul szerény díjazás mellett. Cim a kiadóhivatalban. 5005 Négyszékes széke kis íramat örökbe adnám. Cim a kiadóhivatalban. 2105

Egy praktikus fehérenemű házivarróegő ajánlíkozik házakhoz. Cim a kiadóhivatalban. 3700

Angolt

alaposan lehet megtanulni egy több évi gyakorlatl bíró nyelvmesterrel, ki az itteni jobb körökben már fényes eredményt ért el hallgatóival. Ajánlatok 'English' jellegére a kiadóhivatalba kérek, ahol a cím is megadható.

Gyakorolt monogramhímzők

állandó alkalmazású nyerneik. Cim a kiadóhivatalban. 2112

Kérek az V. vagy VI. kerületben egy eszméleti vagy földszinti kétszobás utcai lakást

hosszlatartozóval modern házában. Ajánlatok 'B. B.' alatt a kiadóhivatalba kérek. 2123

Házasságkötvevő

keres házasságúdat kereskedőket, alkalmazottakat, hivatalnokokat, iparosokat. Cim a kiadóhivatalban. Található 12-13-ig és este 7-8-ig. 2107

Műgyógyi

hallgatóságok osztálygyu gymnasia oktatóját, elvállala. Cim a kiadóhivatalban. 6396

Különbözet butort

ohajtok venni, különösen ruházatkészleteket. Ajánlatot a lap kiadóhivatalba 'Butor' jellegével kérek. 2125

'Kereskedelmi Vegyész' a hanyatt század Aranyműnyve.

(Tessék meggyőződni.)

Erőteljes

28 éves nőlen ember bármínó alkalmazást keres, bármilyen feltételek mellett. Cim a kiadóhivatalban. 2117

Óvadékképes intelligens férj,

akivel jobb referenciákkal, állást keres. Közvetítés megfelleben honorátum. Ajánlatok 'Zsigmond' alatt a kiadóhivatalba kéreknek. 3685

Életbiztosítás

felesleges, ahol megvan a 'Kereskedelmi Vegyész' című könyv. (Mert ott vagyon marad.)

Elegánsan butorozott szoba

két urnak is alkalmas, a Váci-körúton, esztog teljes ellátással is február 1-ére jutányos árban kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2069

Február hó

1-ére vagy 15-ére kiadó egy szép tágas két ablakos utcai szoba a IV. kerületben, egy vagy két úri ember részére, esztog teljes ellátással, szives tudakozás a lap kiadóhivatalban. 2062

Úgy szabónő

mérésélt díjazásért ajánlíkozik házakhoz és házon kívül is a legújabb divat ruhák elkészítésére. Cim a kiadóhivatalban. 2087

Takarító

ajánlíkozik 11 órától kezdve. Cim a kiadóhivatalban. 3702

Szegényember

az, akinek nincs meg a 'Kereskedelmi Vegyész' című könyv.

A vízbetegség gyógyítható!

Eredjen az vesebajtól vagy szívbetegségtől vagy másféle vércirkuláció akadályoktól u. m. hasszívóhéypetefészek, izület, csukló- és agyvízbetegségtől stb., el tűnnek a kítűnő vízbetegség-pilulák használata után. Kapható MÜLLER OSZKÁR gyógyszerésznél VERSECE (Dél-Magyarországon). Egy doboz 1 frt 50 kr., kettős doboz 2 frt 50 kr. használati utasítását együtt. A pénz előleges beküldése esetén átmenetesen. Felépültek köszönet-leveleivel rendelkezem.

Könyvkötészet és írószerszám

vidék- és költőzködés miatt szonnan eladó. Biztos megfizethető nyújt derék fizetemenek. Bővebbet a lap kiadóhivatalban. 2128

2-3 hőlány

egy alkalmas szalon és egy csinosan butorozott szoba, mindkettő külön bejárattal, azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2115

Varrónő

egy forint napidíjért varrást elvállal. Cim a kiadóhivatalban. 2106

Házmeesternek

ajánlíkozik gyermektelen házaspár 3-4 emeletes házában és kéri a házi urak figyelmét. A férj gáz-, vízvezeték, szobaszűzökészletek és lift-kezelés és jelenleg is több év óta házmester. Cim a kiadóhivatalban. 3670

Egy csinos butorozott szoba

a Hungyad-terren február elsőjéig egy új számára olcsón kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2076

Két csinosan butorozott szoba

egy gyermektelen családnál a Lipót-körút és Andrássy-utca között azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2070

Szép praxissal bíró tanárjelölt

nevelői vagy korrepetitóriai állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 2109

Fiatallandó

leány felírónak vagy pénztárosnak ajánlíkozik szerény feltételek mellett. Ajánlatot 'Szorgalmas' címmel a lap kiadóhivatalba kérek. 2109

Egy bolt helyisége a Német-utca-ban azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Makulatura papir eladó. Cim a kiadóhivatalban.

1 frt 20 krajcár alóló karnatók évente 3000 forintot,

'Kereskedelmi Vegyész' címmel rendel érte.

Nevelőnők,

gyermeknevelésznők és bonneokot ajánl és elhelyez

Pontell intezet Váci-körút 42.

Cipőraktár feloszlás.

Raktár több mint 6000 pár. Férfi cipő bármilyen 3, 4 és 5 forint. Női cipő bármilyen 2, 3 és 4 forint. Gyermek cipők 1 és 2 frt. Báll cipők 1.50.

WEISS IZIDOR

Budapest, Andrássy-ut 51.

Olcsó butorok és egy szép zongora

Alkalmi vétel, minden elfogadható áron adnánk el és pedig: igen elegáns valamint egyszerű barok angol és 6-német háló és ebédő szalon garnitúrák diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és smyrna szőnyegek, függönyök olcsón eladók Andrássy-ut 48. I. S.

Akinek megvan a 'Kereskedelmi Vegyész' című könyve

2-3000 frt mellékjövődlemre tehet szert.

Uj! Konkortrombita

örvényesen védve 49.987. sz. a. Kiható hangszereknek, minden elképzelhető dallamok, jeladások, induló, táncok fuvására alkalmas és a legjobb érzékeléssel készül.

Hangjegy-levelet nem szükséges és mindenki oktatás nélkül azonnal tud rajta fujni.

Teljes hang egészen gyenge fuvással is. Egyformán mutatott új felületeknek, mint gyermekneknek.

Ára 4 szeleppel... 2.70 frt
8 ... 3.60 frt
12 ... 3.40 frt
(fiocanon magunkkaléve 25 krral többlet) a dácskönyvet beleértve.

Az árak olyan alacsonyak, hogy mindenki megtehet egy kísérletet vele. A mely kérészküldi a hangszerteljesítő és a hangszerekről fog vezetni.

Szétküldi utáért.

Schürmann Károly hangszergyár. Haspe (Westfalen).

Angol vagy francia családnál keresek lakást

ellátással, hol alkalmas lenne e két nyelven gyakorolni magamat. Ajánlatot 'Praxis' jellegével kérek a laphoz.

Jó és szépírásu fiatal ember bármínó megfelelő állást keres,

vagy írásbeli munkát. Cime a kiadóhivatalban. 2048

Kossuth LAJOS elele és munkái.

Irtá: Gracza György

Ara 1 frt 20 kr. Diszkladás velnapappra nyomtatva 2 frt. (Az egyszerű kiadás ötszörös, a diszkladás 15 színnyomatu borítékban fűzve.) Ez a kenyv feltűlen mókaszat érdemel azért, mivel tárgyilagossággal, valódi történeti felfogással van megírva. Annyi új adat van benne s különösen annyira érdekessé válik, mert az egész életrajza a mai napig változatlan, hogy bizony hisszük, hogy Graczaéknak e műve nonsokára meg fogja találni az utat minden magyar ember szívéhez és asztalához 39 eredeti rajzzal 252 oldalnyi terjedelemben. Megrendelhető a 'Budapesti Napló' kiadóhivatalában, Budapest.

Alkalmi ajándékul

már elhatároztam, csakis főnyékeket készítettetek WAITNER fényképészeti műtermében, Erzsébet-körút 20. I. em., hol a legszébb kivitelű Makart-nagyságu kép darabonként 1 frt. Ugyanott kis képek utáni nagytások jutányos árban elfogadnának.

Olcsó arany és ezüsteladás,

valamint a legszebb ékszertárgyak, u. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany főrőrak 13 frt, arany női órak 10 forint, gyémántgyűrűk, fülbevalók, brosstük, 6 frt 50 kr-tól kezdve.

12 darab valódi ezüst evő-eszköz 6 frt 25 kr., étkez-szervek 12 személyre 140 frt, 6 személyre 75 frt-tól kezdve.

Girandolók, gyertyatartók, tálalék és a szakmába 6 gró cikkek grammja 4 gró, minden darab hivatalos felmérésélen van ellátva. Veszünk zölgőházi edutakokat.

Grünberger A. Béla örökösél

Budapest, Városház-ter 9. (Haris-bazar) I. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy vagyont

szerezhet a 'Kereskedelmi Vegyész' című mű birtokában. E könyv, melynek anyagát korunk legféltőbb szakférfiai állították össze, 3 frt bolti ár helyett még néhány napig (ajánlott postai küldéssel) 1 frt 20 krajcár leszállított áron kapható. Utmutatásai alapján az ország bármely helyén lakó, bármily foglalkozású férfi vagy nő 2-3000 forint biztos jövődlemre tehet szert, tökéletesen nélkül, csekély fáradsággal, otthon végezhető munkával.

Mindenemű kereskedők és iparosok üzleti jövődlemt megkötészereshetik, tisztviselő és tanító urak szabad óráikkal kitöltve a hasznos munkát adó családok részére.

VAGYONT

szerezhetek a könyv tanításal nyomán.

Már csak néhány száz példány van rakatón, ezért mindenki saját érdekében esztől, ha haladéktalanul megrendeli. Jelen-célszerűbben postautalványon.

Megrendelhető a 'Kereskedelmi Vegyész' című könyvkiadó vállalatnál UJPEST, István-utca 2. szám

2 frttól a nélkül, hogy a gyökereit el kellene távolítani, szűzpadlással s a nélkül is (hidmunka). Fogházás fájdalom nélkül. (Cocain injectio.) Igen tartós fogtömés. - Fogkoronák gyökerekre illesztetnek, melyek a szájpálcást fölöslegessé teszik.

Fogorvos Dr. NEUFELD,

Budapest, Kossuth La. os-utca 4., Dreher-palota. Vasár- és ünneppapokon d. u. 4-ig.

Polgár Sándor

egyetem, gyakorlott orvosi mű- és kötszerész BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. sz.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányú orvosi-sebzési és betegápolási tárgyakkban.

Saját találmány, m. k. szabadalm. Polgár-féle sérvekötő, haskötő, göröcsér elleni gumiharisnya, orthopaediai kötszőlekek, műlábak kezék stb.

Valódi francia különlegességek F. Bergerand fils párisi gyárából.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Diskrét betegségek ellen.

Idég- és nemi betegségek

elnevezése alatt rejlő különféle legelhangolabb bántalmak, a vér infektionális betegségek, valamint bármily nagyfoku gengerégi állapotok (impotentia) ellen pártatlan sikeres gyógyhatással folytán legmettegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI RENDELŐ-INTÉZETÉ

Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em.

Az intézet, mely a maga nemében pártalanul áll, a modern kycia s orvosi technika elcsúszó vívmányai szerinti korszakalkító 'Kathaphoresis' gyógymód alapján nagyszabásu gyógytermekekkel van berendezve és a legelső-dobb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosít.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Az intézet nyitva d. e. 8-1ig, d. u. 2-8-ig. Levelek díjmentesen válaszoltatnak.

Külön váro- és gyogytermek, külön be- és kimentek.